

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 39
(16 червня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	11
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА.....	28
ЕКОНОМІКА	34
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	41

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Робочий візит до Сполучених Штатів Америки Прем'єр-міністра України В. Гройсмана

14 червня розпочався робочий візит до Сполучених Штатів Америки Прем'єр-міністра України В. Гройсмана. У його ході глава українського уряду зустрінеться з американськими елітами, а також із керівництвом Світового банку.

Експерти переконані, що під час візиту український Прем'єр презентує своїм американським колегам реальний план дій Кабміну по виведенню з кризи вітчизняної економіки та спробує домовитися щодо інвестицій. Також будуть обговорюватися питання виділення коштів та надання військової підтримки Україні.

На початку візиту В. Гройсман зустрівся з представниками організацій української громади США, подякувавши за їхні зусилля на підтримку України. «Ви робите дуже велику справу для України та українців. Немає сфери, де б ви були не присутні. Ваша міжнародна активна позиція, яка привертає увагу до України, ваші волонтерські зусилля, підтримка наших воїнів, підтримка різних програм, – ми це відчуваємо. Це є надзвичайно важливим у такий важкий час», – заявив глава уряду.

15 червня у ході візиту **Прем'єр-міністр України В. Гройсман зустрівся з віце-президентом США Д. Байденом**. Сторони обговорили хід проведення реформ в Україні та подальшу підтримку у контексті російської агресії.

Прем'єр-міністр поінформував про пріоритети роботи уряду та перші кроки на шляху необхідних змін. Зокрема, уряд запровадив ринкову ціну на газ, продовжує дерегуляцію та конкурсне призначення керівників державних підприємств, а також розпочав реформу державної служби. Крім того, в Україні було розпочато судову реформу після ухвалення змін до Конституції у частині правосуддя.

"У найближчій перспективі Україна буде всередині змінюватися, і ця зміна буде позначатися на рівні життя громадян", - зазначив В. Гройсман.

Також серед головних завдань – забезпечення макроекономічної стабільності, створення сприятливого бізнес-клімату, посилення боротьби з корупцією та забезпечення енергоефективності, повідомив Прем'єр-міністр.

За його словами, разом із Д. Байденом вони також обговорили ситуацію на Донбасі та стан виконання мінських домовленостей. В. Гройсман зауважив необхідність збереження санкцій стосовно Російської Федерації. "Весь цивілізований світ має бути об'єднаним, щоби агресор відмовився від своїх планів нехтування міжнародним правом, територіальною цілісністю і світовими цінностями", – зауважив він.

Глава уряду подякував за підтримку України Сполученими Штатами Америки. "Двосторонні переговори і зустрічі в уряді та Конгресі дають глибоке

переконання у тому, що ми єдині. Уряд розуміє, що успіх України, в першу чергу, потрібен їй самій і високо цінує ту підтримку, яку надають США для того, щоб Україна була успішною і пододала усі виклики з точки зору агресії з боку Російської Федерації, і підтримку реформ, які необхідні для українського суспільства", – заявив він.

Також **В. Гройсман** провів ряд зустрічей, зокрема **обговорив із лідером республіканської більшості в Палаті представників Конгресу США К. Маккарті реформи в Україні та ситуацію на Донбасі.**

Прем'єр-міністр висловив співчуття американському народу у зв'язку з терактом в Орландо. «Прийміть наші співчуття через трагічну втрату. На жаль, ми теж майже кожного дня відчуваємо, що таке втрати життя людей», – зазначив він.

В. Гройсман зазначив, що це його перший міжнародний візит як Прем'єр-міністра України. За його словами, Кабінет Міністрів України рішуче налаштований на проведення змін у країні. «Уряд України абсолютно відданий реформам і трансформаціям у нашій країні», – зауважив він.

Прем'єр-міністр розповів про пріоритетні кроки уряду. «Наше головне завдання – забезпечити макроекономічну стабільність», – підкреслив він. В. Гройсман проінформував, що уряд розпочав ряд важливих кроків, зокрема масштабну приватизацію державних підприємств, реформу митної служби, продовження реформи енергетичного сектору.

Також перед урядом стоять завдання створення сприятливого бізнес-клімату в Україні, реформа та забезпечення сталості податкової системи, продовження подальшої дерегуляції в економіці. «Ми хочемо, щоб інвестування в Україну було успішним, тому що це також успіх України», – зазначив він.

В. Гройсман нагадав, що напередодні Верховна Рада України прийняла «історичне рішення», внісши зміни до Конституції України у частині правосуддя, що були схвалені Венеціанською комісією.

Співрозмовники також обговорили ситуацію на Донбасі, питання санкцій стосовно Російської Федерації, а також стан виконання мінських домовленостей. В. Гройсман наголосив на необхідності єдності в протистоянні російській військовій агресії та захисті демократичних цінностей.

Глава уряду також зауважив загрози у зв'язку із окупацією Криму. «Крим – це російська військова база, яка розташована на захопленій території України. Це загроза, це треба розуміти», – підкреслив він.

Окремо В. Гройсман порушив питання введення поліцейської місії на Донбас. «Це правильне рішення, щоби забезпечити встановлення миру, проведення виборів і реінтеграції території», – зауважив він

Крім того, **відбулася зустріч Прем'єр-міністра України В. Гройсмана зі спікером Конгресу США П. Раяном.** Головними темами обговорення сторін стали плани уряду щодо проведення реформ в Україні, питання боротьби з корупцією та ситуація на Донбасі.

В. Гройсман підкреслив налаштованість уряду України на проведення рішучих змін та окреслив основні завдання порядку денного реформ. За його словами, одним з найголовніших напрямків роботи уряду є посилення боротьби з корупцією. Прем'єр наголосив, що уряд прийняв низку рішень, які дозволять побороти корупцію у різних сферах, зокрема щодо запровадження єдиної ринкової ціни на газ, початку публічної приватизації державних підприємств та

реформи державної служби, що також сприятиме подоланню інституційної слабкості.

Серед пріоритетів роботи уряду – забезпечення макроекономічної стабільності та продовження співпраці України з МВФ, додав він.

Глава уряду поінформував представників Конгресу США про ситуацію на Донбасі. В. Гройсман наголосив, що Україна віддана виконанню мінських домовленостей та закликав не забувати про окупацію Криму, що "перетворився на військову базу Росії". Сторони також обговорили питання збереження санкцій стосовно Російської Федерації.

В. Гройсман позитивно оцінив підготовку українських Збройних сил американськими інструкторами і наголосив на можливості її подальшого продовження. Глава уряду також зазначив, що Україна потребує ефективного оборонного озброєння. "Навчання, підготовка, озброєння, модернізація – це те, чого сьогодні потребує українське військо", – зауважив він.

Також **В. Гройсман провів зустріч з міністром енергетики США Е. Монізом**. Зокрема, сторони обговорили плани уряду на шляху досягнення енергетичної незалежності України.

В. Гройсман наголосив, що енергетична незалежність є питанням національної безпеки України. «Наше завдання – диверсифікація, стати енергетично ефективною державою, і ми над цим сьогодні працюємо, – заявив він. – Реформа енергетики є одним з важливих пріоритетів, які ми робимо».

Прем'єр-міністр поінформував про перші кроки уряду у цьому напрямку. Так, 1 травня уряд запровадив єдину ринкову ціну на газ, нагадав В. Гройсман. Таке рішення сприятиме подоланню корупції у сфері, стимулюватиме збільшення власного видобутку газу в Україні та досягнення енергоефективності у країні. Водночас буде забезпечена соціальна адресна підтримка тих, хто потребує такої підтримки після запровадження ринкової ціни на газ. «Енергоефективність – це питання нашого порядку денного», – підкреслив В. Гройсман.

Також у фокусі уваги уряду – атомна енергетика та розвиток альтернативної енергетики, зазначив він. Найближчим часом уряд затвердить стратегію розвитку гідроенергетики. За словами Прем'єр-міністра, потенціал частки галузі гідроенергетики може бути збільшено до 15,5% у балансі вироблення електроенергії у країні порівняно з 8,5%, які є сьогодні.

Окремо глава уряду наголосив на необхідності модернізації та реструктуризації українських шахт.

Прем'єр-міністр подякував за підтримку уряду Сполучених Штатів Америки в енергетичній галузі та висловився за поглиблення двосторонньої співпраці.

У свою чергу представники міністра енергетики США запевнили у готовності підтримувати Україну та співпрацювати у напрямках досягнення енергоефективності в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 15,16.06).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Закіров, ст. наук. співроб. «СІАЗ» НБУВ

Деякі аспекти розв'язання проблем внутрішньо переміщених осіб

Україна не вперше за роки незалежності стикнулася з проблемою біженців. Вибух націоналістичних настроїв, що супроводжував становлення самостійної пострадянської державності у колишніх республіках СРСР Середньої Азії, Північного Кавказу та Закавказзя наприкінці 80-х – на початку 90-х років минулого століття, також змусив чималі маси населення шукати притулку у більш спокійних країнах пострадянського простору. З багатьох історичних, соціально-економічних і культурних причин тогочасна Україна була однією з найбільш привабливих країн. Усього з 1989 по 1993 рр. в Україну переселилося понад 600 000 осіб. Хоча не всі ці переселенці були біженцями, проте масштаби явища потребували відповідного правового врегулювання, і у 1994 р. було прийнято Закон України «Про біженців», згідно з яким біженцем може вважатися особа, «яка не має українського громадянства і піддається переслідуванню на підставі його расової, національної та соціальної належності, а також за відстоювання своїх політичних або релігійних переконань». Пізніше, у 2003 і 2005 рр., до закону вносилися зміни, але одна з ключових підстав визнання людини біженцем – «відсутність українського громадянства» – залишилася. Тому для визначення статусу величезної маси українських громадян, які в останні два роки були змушені виїхати зі Сходу України і з Криму, було запропоновано більш коректне визначення – внутрішньо переміщені особи.

Свідченням усвідомлення проблеми на державному рівні є доволі активна законодавчо-нормативна робота. Зокрема, з метою визначення правового статусу ВПО та створення правової основи для розробки механізму захисту прав і свобод Верховною Радою прийнято два Закони України – «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» і «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». У свою чергу Кабінет Міністрів України розробив і прийняв 11 постанов і розпоряджень щодо порядку реєстрації та організації обліку, надання грошової допомоги переселенцям тощо. У грудні 2015 р. була прийнята комплексна державна програма щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на період до 2017 р. Проте, враховуючи масштаби явища та непросту соціально-економічну та політичну ситуацію в Україні, звісно проблеми залишаються і потребують відповідного обговорення та осмислення.

Як зазначає експерт Інституту демократії ім. П. Орлика В. Кипень, «масштаб цієї внутрішньої міграції для України абсолютно безпрецедентний... За даними ООН, Україна перебуває серед десятки країн світу, де найбільше внутрішніх переселенців». Водночас експерт зазначає, що рівень присутності проблематики ВПО не відповідає реальним масштабам проблеми. «Моніторинг

регіональних ЗМІ, що проводиться Інститутом демократії ім. Пилипа Орлика, та дослідження донецької громадської організації “Альянс” показують, що інформація про переселенців у центральних і місцевих ЗМІ становить лише близько 1 %. Висновок простий: проблема виведена з активного суспільного дискурсу. А в сучасному суспільстві, якщо про проблему не говорять, то її ніби й не існує. Поки ж питання не буде підняте на відповідний рівень, воно залишатиметься болючим і конфліктним», – наголошує експерт.

Поряд з тим варто зауважити, що хоча, за свідченням експерта, проблема не займає лівову частку інформаційного простору, але так чи інакше стосується значної кількості людей та цілих сегментів соціально-економічної сфери країни. Зокрема, протягом двох років із зони АТО і Криму було переміщено 28 навчальних закладів, серед яких 18 вузів. На масштаби проведеної роботи вказують дані, що були оприлюднені за результатами першого засідання Ради ректорів переміщених з Донбасу і Криму вищих навчальних закладів: кількість студентів переміщених вузів становить більше 40 тис. осіб, а навчальний процес забезпечують 3,4 тис. науково-педагогічних працівників. Причому цей процес ще не завершено, і вже у 2016 р. до переміщених навчальних закладів приєднався Таврійський національний університет ім. В. І. Вернадського, який на наступний навчальний рік уже повинен почати набір студентів у Києві.

Звісно, що облаштування переміщених навчальних закладів на новому місці у не завжди пристосованих для цього приміщеннях, в умовах втрати матеріальної бази, а частково і викладацького складу, проходило надзвичайно складно і до сьогодні проблема ще далека від розв’язання. Так, за даними першої частини проекту моніторингу переміщених ВНЗ, яку проводила громадська організація «Донбас SOS» разом з Координаційним центром переміщених ВНЗ, Донбаський державний технічний університет, що переміщений з м. Алчевськ до м. Лисичанськ, нині перебуває у дуже скрутному становищі – на 920 студентів вони мають половину другого поверху в старих майстернях Лисичанського гірничого технікуму, де розміщене керівництво вузу та декілька аудиторій, ще орендують частину четвертого поверху безпосередньо в будівлі гірничого технікуму, через що викладачі змушені проводити навчальні заняття для декількох академічних груп в одній аудиторії.

У значно кращих умовах знаходиться Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, який переїхав у власну філію, тому він має навчальні та лабораторні корпуси, центральний корпус, який вони ділять з Військово-цивільною адміністрацією Луганської області, та два гуртожитки. Звісно, для вишу, який свого часу нараховував майже 30 тис. студентів, це важкі часи, проте головне, що він продовжує працювати. Наразі у виші реалізується проект за підтримки Європейського Союзу, за яким ремонтують та обладнують головний та навчальні корпуси, проводиться капітальний ремонт у гуртожитках. Також університет має декілька чинних програм з підвищення кваліфікації викладачів та обміну досвідом викладачів і студентів у європейських вишах, які фінансуються іноземними донорами.

Незважаючи на зазначене скрутне становище, має свої досягнення і Донбаський державний технічний університет. За підтримки Програми розвитку ООН в Україні та уряду Японії створено «Інноваційний центр для майбутніх підприємців», в якому студенти мають вільний доступ до мережі Інтернет, для них проводяться тренінги з проектного менеджменту та лідерства. Також є

проект курсів англійської мови та спеціально обладнане місце, де студенти транспортного факультету можуть проходити практику.

Прикладом успішного влаштування на новому місті є Донецький національний університет, що сьогодні базується у Вінниці. За рахунок залучення коштів від Міжнародного фонду «Відродження» у рамках проекту «Європейський розвиток ДонНУ у Вінниці» виш за рік спрямував 7 млн грн на оновлення матеріально-технічної бази, впровадження дистанційної освіти, академічну мобільність і міжнародне співробітництво. Ознакою позитивного результату співпраці вишу із фондом «Відродження» є задоволення виконавчого директора фонду Є. Бистрицького, що фонд продовжить фінансування ДонНУ. Із травня розпочався новий етап співпраці. Цього разу фонд виділить вишу 84 тис. дол.

Проте, навіть така масштабна міжнародна допомога, що надходить до зазначеного вишу, все ж не може бути основою сталого розвитку. Переміщені виші повинні отримати можливості для повноцінного функціонування як повноправних і самостійних суб'єктів освітнього процесу. З урахуванням зазначеного завдання, і з огляду на наявні проблеми із набором студентів, які цілком природні для вишів, що знаходяться поблизу від небезпечних зон, Верховна Рада у квітні 2016 р. прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права на здобуття освіти осіб, місце проживання яких є територія проведення антитерористичної операції». Цей Закон дає змогу дітям, які проживають на території проведення антитерористичної операції, вступати до будь-якого евакуйованого з території АТО і тимчасово окупованої території вищого навчального закладу або розташованого на території Донецької та Луганської областей, де здійснюють свої повноваження обласні цивільно-військові адміністрації, за умови здачі лише вступних іспитів на конкурсній основі. За відповідний законопроект № 4350 проголосували 264 депутати. Звісно повністю зняти проблему із забезпеченням евакуйованих вишів достатньою кількістю абітурієнтів, а потім і студентів, цей закон не в змозі, але певні позитивні зрушення очікувати можна. До того ж діти з невідконтрольних Україні територій отримують додатковий шанс вступити до українських навчальних закладів. З об'єктивних причин для багатьох з них процедура складання ЗНО була проблематичною.

Поряд з гострими питання у сфері освіти не залишаються поза увагою законодавців і проблеми працевлаштування переселенців і забезпечення захисту прав працюючих. Зокрема, у травні 2016 р. Верховна Рада встановила, що при укладанні трудового договору внутрішньо переміщені особи звільняються від випробування для перевірки їхньої кваліфікації. За відповідний законопроект № 1639 проголосували 229 народних депутатів, повідомляє Еспресо TV.

Експерти, загалом, схвально поставилися до самого факту прийняття закону. Як зазначають фахівці, випробувальним терміном в українських реаліях часто зловживають. Тобто, працівників можуть просто експлуатувати – а по закінченню випробувального терміну звільнити без згоди профспілки. У більшості випадків безкоштовно доводиться працювати якраз внутрішнім переселенцям, – зауважує юрист Центру соціальних і трудових досліджень, активіст «Соціального руху» В. Дудін. Проте прийняття закону ще не означатиме, що ситуація одразу покращиться. Зокрема, може виникнути проблема з організацією контролю за виконанням закону. Оскільки, за словами

експерта, «нині накладено мораторій на перевірки дотримання трудового законодавства. Державна служба з питань праці фактично не функціонує, оскільки вона не може здійснювати перевірки на малих і середніх підприємствах, а лише на великих, яких у нас у країні є небагато», – підкреслює В. Дудін. Утім, варто зауважити, що сам факт прийняття закону вже змінює ситуацію та надає можливість більш ефективного відстоювання прав працюючих переселенців.

До розв'язання проблем працевлаштування внутрішньо переміщених осіб в Україні залучаються й міжнародні організації. Зокрема, доволі успішно працює Програма розвитку ООН (ПРООН). Ціллю Програми є надання допомоги країнам, що розвиваються, у справі їхнього національного розвитку. З травня 2016 р. ПРООН запускає нову програму, яка заснована на наданні бізнес-грантів для переселенців. Фінансуванням проекту займаються Британія, Польща та Чехія. Передбачувана сума – 1 млн дол. Гранти будуть освоюватися в областях: Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Київській, Луганській, Одеській, Полтавській та Харківській. Переселенцям дається шанс організувати власний бізнес, для чого необхідно запропонувати бізнес-план. Причому отримання фінансової допомоги для відкриття справи реально лише в тому випадку, якщо надана ідея має сенс, тобто, є продуктивною. Чимале позитивне значення такого рішення обумовлене не тільки тим, що переселенці зможуть втілити в життя свою мрію, але й тим, що з'являться нові робочі місця. Крім того, кожна організація оподатковується, а, відповідно, вигоду у перспективі отримує і державна скарбниця.

Працюють у зазначеному напрямі відповідні державні установи та громадські організації на місцях. Заступник директора Маріупольського міського центру зайнятості А. Рязанов розповів: «Служба зайнятості зіткнулася з категорією безробітних переселенців наприкінці 2014 р. І спільно з міською владою ми намагаємося допомогти їм у працевлаштуванні та соціальній адаптації. У Маріупольський центр зайнятості на сьогодні звернулися 1700 переселенців. У 2015 р. ми працевлаштували понад 360 переселенців, у цьому році – 82 особи... Щодня для безробітних пропонується близько 300 вакансій». Крім того, міській центр зайнятості організує перенавчання, отримання нової професії або підвищення кваліфікації. «Також ми надаємо можливість переселенцям відкрити власну справу. Для цього надається одноразова виплата допомоги по безробіттю. Такі безробітні проходять курси з основ підприємництва, захищають бізнес-план у службі зайнятості», – підкреслює А. Рязанов.

У м. Слов'янську продовжує роботу проект Міжнародної організації з міграції (МОМ), також спрямований на допомогу переселенцям у розвитку малого бізнесу. Як повідомляла газета «ТВ плюс», цей проект, підтриманий громадською спільнотою «Донбас», являє собою тренінгову програму з написання бізнес-планів і впровадження їх в інфраструктуру населених пунктів, де нині проживають внутрішньо переміщені особи. До захисту допущено всіх учасників, близько 100 осіб, які проходили навчання в Слов'янську та Курахово. В основному в бізнес-планах йдеться про розвиток сільськогосподарського виробництва, перукарень і клінінгових послуг, торгової діяльності, аудиторських фірм. Координатор проекту в м. Слов'янську О. Барабанова повідомила: «Зрозуміло, ми враховували, що, навіть прослухавши навчальну

програму, люди зіткнулися з труднощами при написанні бізнес-проектів. Тому ГС «Донбас» надала учасникам допомогу експертів».

Кілька проектів, спрямованих на створення умов для життя переселенців, зокрема – реконструкції житла та об'єктів соціальної сфери, уже реалізовані у Харківській області. Допомога у працевлаштуванні – наступний етап цієї роботи. Координатор проекту ПРООН в Харківській області В. Черевко розповіла, що усього в рамках трьох раундів одного з проектів гранти отримали 25 переселенців, які проживають у Харківській області, на загальну суму понад 3 млн грн. Суми, що виділяються на проекти, варіюються від 50 до 225 тис. грн – залежно від кількості робочих місць, які створює підприємець.

Поряд з працевлаштуванням ще однією болючою проблемою для переселенців, природно, є проблема житла. З огляду на загальний скрутний стан у економіці країни швидких і кардинальних рішень у цьому напрямі очікувати не варто. Проте певні кроки держава все ж таки робить. Так, за повідомленням прес-служби Міністерства регіонального розвитку, на 2016 р. у держбюджеті передбачено 40 млн грн на реалізацію програми «Державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників на будівництво (реконструкцію) і придбання житла» («Власний дім»). У місцевих бюджетах на реалізацію цієї програми закладено 63,8 млн грн. За даними громадської організації «Донбас SOS», програма призначена для учасників АТО і переселенців, які проживають у сільській місцевості або переселилися туди для постійного проживання.

Зрозуміло, що такий крок не вирішить проблему. Оскільки лєвова частка переселенців – це вихідці з промислового регіону, мешканці міст, з відповідною фаховою підготовкою, досвідом роботи та життєвими орієнтирами. Тому значна їхня частина навіть за наявності житла навряд чи погодиться оселятися у сільській місцевості, де, до речі, зазвичай важче знайти будь-яку роботу, не кажучи вже про зазначений у переважної більшості переселенців міський характер професій. Водночас згідно з опитуванням, проведеним з ініціативи громадської організації «Кримська діаспора» і фонду «Держмолодьжитло», у Київській області 87,6 % опитаних переселенців з Криму і зони АТО готові придбати житло в кредит. Причому серед переселенців, які нині живуть у Київській області, 95 % орендують житло. Тобто, справа залишається за виробленням механізму цього кредитування. Але варто зауважити, що люди сподіваються на довгостроковий кредит з мінімальним початковим внеском. Крім того, питання вироблення механізмів і організації такого кредитування буде залишатися актуальним і надалі, оскільки, як показують результати опитування, 78 % громадян не планують повертатися на непідконтрольні Україні території в найближчі п'ять років.

Водночас практика роботи державних органів з організації і обліку ВПО за час, що минув, продемонструвала істотні організаційні та технічні недоліки, які у кінцевому рахунку призводять до значних втрат бюджетних коштів. Економічний експерт «Реанімаційного пакету реформ» І. Несходовський наголошує: «Головне питання полягає в переселенцях, тому що там дуже велика кількість зловживань. Причина в тому, що нечітко були визначені критерії, умови отримання соцвиплат, що і призвело до зловживань. І найгірше, що в цьому була певна зацікавленість осіб, які безпосередньо займаються цими аспектами, щоб використати це на свою користь. Можна було розробити

рекомендації та порядок, щоб відсіяти шахраїв, але цього не було зроблено».

Враховуючи ситуацію, уряд у I кварталі поточного року провів верифікацію даних переселенців з метою виявлення порушень правил надання соцвиплат. За словами віце-прем'єр-міністра П. Розенка, «з початку року СБУ передала близько 450 тис. справ, де вони поставили під сумнів проживання людей на території, підконтрольній українській владі». Чинownik визнав можливість помилок, але підкреслив, що з 450 тис. осіб за поновленням виплат звернулися близько 80 тис.

Начальник головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області О. Шарунова повідомила, що у березні 2016 р. призупинили виплату пенсій 86 тис. пенсіонерів. Станом на середину травня відновлено пенсії 24 тис. «Решта поки не звернулися», – заявила чиновниця. Загалом у Луганській області на обліку стоїть 184 тис. 331 пенсіонерів-переселенців, з яких 62 тис. не стали відновлювати пенсії після перевірок. Враховуючи той факт, що цим людям треба буде відновлювати виплати через «Ощадбанк», разом з тими переселенцями, які будуть переводити та оформлювати пенсії вперше, «у липні – серпні» очікуються складнощі», – підкреслила О. Шарунова.

З метою вдосконалення процедури обліку переселенців Міністерство соціальної політики планує до 1 вересня цього року запустити електронний реєстр внутрішньо переміщених осіб. Про це заявив новий глава відомства А. Рева. «Сьогодні є доступні та прості способи контролю за переміщеними особами, тим більш Державна прикордонна служба не лише по периметру держави контролює виїзд громадян, а й на лінії розмежування. Тому, якщо нам треба взяти інформацію про ту чи іншу особу, ми можемо звернутися до Державної прикордонної служби, де нам повідомлять, що ця людина виїхала на неконтрольовану територію. Далі вступає в силу 60-денний термін. Якщо протягом 60-ти днів особа не повертається, тоді можна скасовувати цю довідку». При веденні електронного реєстру Пенсійний фонд буде обмінюватися даними з Державною прикордонною службою. У свою чергу, при перетині лінії розмежування прикордонна служба буде бачити і, відповідно, інформувати, що особа, яка отримує пенсію або соціальні виплати, покине територію України. Якщо особа не повернеться на територію, підконтрольну Україні, у визначений законом термін, дію довідки переселенця буде припинено.

Таким чином, можна констатувати, що з огляду на масштаби переселенського руху, непрості економічні та політичні обставини, відсутність практичного досвіду, тим не менш наша країна поступово просувається у напрямі розв'язання цієї вкрай болючої проблеми. Спільними зусиллями волонтерів, громадських організацій, міжнародних і державних установ уже чимало зроблено. Головне – вдалося утримати ситуацію, уникнути масових соціальних вибухів, створити хоча і недосконалу, але більш-менш працюючу систему соціального захисту, утім ще більше залишається зробити. Водночас виявлена значною частиною суспільства єдність і згуртованість перед загальною проблемою є запорукою успіху.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав учасників виставки наукових досягнень Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, розгорнутої у кулуарах парламенту.

Він висловив переконання, що «у нашої держави є потужний науковий потенціал, українці причетні до багатьох сучасних міжнародних відкриттів і працюють у командах передових науковців».

А. Парубій зазначив, що Верховна Рада дбає про розвиток вітчизняної науки. Нині на розгляді у парламенті перебувають два важливих законопроекти – це зміни до Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» та проект змін до Державного бюджету України на 2016 р. щодо підвищення державної підтримки Національної академії наук України та національних галузевих академій наук. «Цей законопроект покликаний збільшити видатки державного бюджету на науку, його розгляд досі триває у профільному Комітеті», – сказав голова парламенту.

А. Парубій побажав науковцям успіху і наснаги та пообіцяв, що «Парламент усіма силами підтримуватиме українських науковців і освітян».

А. Парубій наголосив, що в умовах агресії Росії проти України наша держава вибудовує нову систему забезпечення національної безпеки, яка у середньостроковій перспективі спиратиметься, передусім, на власні можливості. «Разом з тим Україні потрібні дієві зовнішні гарантії безпеки, – сказав він. – Особливо для нас важливо, щоб ці гарантії були на твердішому ґрунті після Будапештського меморандуму 1994 р. Україні потрібна всебічна допомога, у тому числі, новітньої зброєю, розвідувальною інформацією для відбиття зовнішнього нападу, а також протидії впливу російської пропаганди. Обраний курс євроатлантичної інтеграції сприяє утвердженню в Україні демократичних цінностей, є важливим інструментом підтримки реформ у секторі безпеки та оборони України і забезпечує спільну протидію сучасним безпековим викликам і погрозам».

Голова парламенту наголосив, що за час російської агресії значно зросла громадська підтримка курсу на членство України в НАТО. «За даними різних соціологічних опитувань, – сказав він, – сьогодні майже половина українців підтримує вступ України в НАТО». На його думку, це фундаментальні зміни, які відбулися в свідомості українців за останні роки. «Ми виходимо з того і ми стоїмо на тому, що чинним є рішення Бухарестського саміту НАТО 2008 р. про те, що Україна стане членом НАТО. Ми переконані, що це рішення буде реалізоване. Нехай з часом, але, без сумніву, Україна стане членом НАТО», – сказав А. Парубій *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 14.06).*

***

Голова Верховної Ради України А. Парубій висловив сподівання, що усі плани, які стоять в площині реформування парламенту, будуть здійснені. Про це він заявив у четвер, відкриваючи пленарне засідання ВР України.

А. Парубій повідомив, що сьогодні до Верховної Ради завітала делегація Європейського парламенту на чолі з П. Коксом та А. Пленковичем.

«Наші колеги допомагають нам організувати реформу парламенту, і сьогодні ми матимемо спільну стратегічну дискусію щодо цієї реформи», - сказав А. Парубій, наголосивши, що «реформу українського парламенту ми зможемо здійснити спільно» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.06*).

***

Відбулося ранкове пленарне засідання Верховної Ради України 15 червня.

Для участі у пленарному засіданні зареєструвалося 337 народних депутатів.

Голова Верховної Ради України А. Парубій відкрив ранкове засідання.

А. Парубій повідомив, що вчора з російського полону були визволені ще два українці – Г. Афанасьєв і Ю. Солошенко. «Понад два роки ці ні в чому невинні громадяни України перебували у в'язниці за сфабрикованою справою та піддавалися тортурам. Але вони героїчно витримали це випробування», – зазначив він.

А. Парубій нагадав, що в тенетах кремлівського полону досі перебувають за різними даними від 29 (за даними «Єромайдан-SOS») – до 38 (за даними Харківської правозахисної групи) політичних в'язнів. Серед них громадські діячі М. Карпюк та О. Кольченко, С. Клих, кінорежисер О. Сенцов. «Ми повинні не забувати їхні імена. І важливо, що їхні очі дивляться з плакатів у залі Верховної Ради. Ми не повинні забувати наших політичних в'язнів. Крок за кроком ми повинні йти до того, щоб всі вони були визволені», – наголосив він.

Головуючий відзначив зусилля української сторони – Президента України та всієї команди, яка працювала над тим, щоб наші побратими змогли повернутися в Україну до своїх сімей (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06*).

***

Верховна Рада України прийняла Закон «Про ратифікацію Протоколу про внесення поправок до Угоди про створення Українського науково-технологічного центру».

Протокол про внесення поправок до Угоди про створення Українського науково-технологічного центру вчинений 7 липня 1997 р. у м. Києві.

До Угоди внесено зміни в частині розширення кола осіб, співробітників УНТЦ та його проектів, яким Україною надається статус, еквівалентний тому, який надається адміністративному та технічному персоналу згідно із Віденською конвенцією про дипломатичні зносини 1961 р.

Протокол набирає чинності з дати отримання останнього повідомлення, зазначеного в пункті В статті III Протоколу.

Проект закону зареєстровано за № 0084.

Головуючий провів кілька рейтингових голосувань щодо готовності народних депутатів до голосування по законопроектах з питань ратифікації, результати яких показали недостатню кількість парламентарів для прийняття позитивних рішень.

Голова Верховної Ради А. Парубій оголосив закритим ранкове засідання *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06).*

***

15 червня у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання на тему: «Стратегія реінтеграції в Україну тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь: проблемні питання, шляхи, методи та способи».

Зі вступним словом до учасників слухань звернулася заступник голови Верховної Ради України О. Сироїд.

Вона, зокрема, підкреслила, що «Україна пережила просто цинічну окупацію, і тому, коли ми ведемо мову про майбутнє, про стратегію, для того, щоб ця стратегія відповідала реальності, ми повинні говорити, напевно, про стратегію деокупації, а не стратегію реінтеграції». «Щоб ефективно шукати шляхи деокупації, нам варто осмислити і окупацію як таку, вона триває і ми всі, так чи інакше, є її жертвами. Хтось у прямому сенсі слова, хтось – у переносному», – зазначила О. Сироїд.

Після заступника голови Верховної Ради з доповіддю виступив перший заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України Ю. Куркчі.

Він наголосив, що «питання деокупації Криму та його реінтеграції в Україну у своїй фактичній реалізації на сьогодні потребують нагальної уваги. Актуальним залишається формування державної політики щодо вирішення цих питань». Ю. Куркчі також зауважив, що «на рівні держави завдання реалізації державної політики щодо Автономної Республіки Крим та міста Севастополь покладено на Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. Кінцевою метою такої діяльності має бути реінтеграція в єдиний конституційний простір України» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06).*

***

Комітет з питань фінансової політики та банківської діяльності вирішив зареєструвати доопрацьований законопроект про реструктуризацію зобов'язань валютних позичальників.

Члени Комітету ухвалили рішення на засіданні 14 червня внести на реєстрацію від Комітету доопрацьований проект закону про реструктуризацію зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті, що отримані на придбання єдиного житла.

За словами голови Комітету С. Рибалки, півтора роки було витрачено на ухвалення закону, який би зміг розв'язати проблему валютних позичальників.

«Якщо рік тому НБУ, уряд та МВФ навіть і чути не хотіли про можливість ухвалення будь-якого закону, то сьогодні у нас нарешті є шанс допомогти значній частині позичальників. Тому ми повинні ухвалити такий законопроект, який отримає підтримку у парламентській залі, буде гарантовано підписаний Президентом та, найголовніше, виконаний на практиці. Не можна допустити, щоб його виконання потонуло у судах», – наголосив С. Рибалка. Він підкреслив, що під час доопрацювання компромісного варіанту законопроекту було

проведено багато робочих нарад і зустрічей, зібрано та доопрацьовано кілька сотень звернень із пропозиціями від валютних позичальників.

Голова Комітету проінформував про те, що всі пропозиції законопроекту були узгоджені з банківськими асоціаціями. «Цей законопроект істотно доопрацьовано. Його реалізація дасть змогу допомогти більшості позичальників, які мають єдине житло. Більшість з них зможе скористатися списанням у 50 %. Пільгові категорії – інваліди, багатодітні родини та воїни АТО, а також сім'ї загиблих отримають списання або переважної частки залишку по кредиту або у деяких випадках – повного списання. Навіть лише заради цього ми повинні ухвалити цей законопроект. Можете уявити собі людину, яка віддала здоров'я Україні, коли її вдома чекає непідйомний кредитний тягар? Ми разом із вами маємо продовжити переконувати банки, Кабмін та МВФ у необхідності додатково покращити умови закону для позичальників у рамках підготовки до другого читання», – наголосив С. Рибалка (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06*).

***

Комітет з питань науки та освіти рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому законопроект про внесення змін до Закону «Про вищу освіту» (щодо вступу до аспірантури та діяльності спеціалізованих вчених рад).

На початку розгляду на засіданні 14 червня проекту закону № 4783 перший заступник голови Комітету О. Співаковський акцентував, що наразі триває процес ліцензування у системі вищої освіти.

У свою чергу, радник міністра освіти та науки М. Вінницький проінформував, що в Україні є 89 вишів, які отримали ліцензії на нову аспірантуру, що дало можливість проліцензувати 705 спеціальностей. Водночас, за його словами, 30 справ про надання ліцензій вищим навчальним закладам розглядаються у МОН.

Під час засідання наголошувалося, що метою проекту закону є запровадження правових заходів для освітньо-наукової діяльності на третьому рівні вищої освіти та встановлення відповідних термінів до початку роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Учасники засідання дійшли згоди, що його ухвалення дасть змогу забезпечити вступ до аспірантури у 2016 р., уникнути загрози зриву державного замовлення на підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації.

За результатами розгляду прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу та в цілому як закон.

Комітет також підтримав проекти постанов Верховної Ради України «Про присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень і науково-технічних розробок за 2015 р.» і «Про призначення у 2016 р. іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених» та вирішив внести їх на розгляд Верховної Ради України.

Крім того, Комітет рекомендував Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект постанови «Про рекомендації парламентських слухань на тему: “Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового

потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення»», а також затвердив Рекомендації круглого столу «Освітня політика в умовах інформаційного суспільства» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Комітет з питань європейської інтеграції розглянув ряд законопроектів на відповідність праву Європейського Союзу, зобов'язанням України в рамках Ради Європи та Угоди про асоціацію між Україною.

У засіданні 15 червня взяли участь народні депутати, перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Негода, заступник міністра аграрної політики та продовольства з питань європейської інтеграції В. Рутицька та заступник міністра інфраструктури – керівника Апарату Д. Роменський.

Члени Комітету підтримали проект закону про внесення змін до деяких законів України стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва № 4775, прийняття якого дасть змогу суб'єктам транскордонного співробітництва утворювати об'єднання євро регіонального співробітництва, що сприятиме створенню нових робочих місць, у тому числі, шляхом реалізації спільних проектів транскордонного співробітництва.

Під час засідання члени Комітету також розглянули ряд законопроектів на їхню відповідність праву Європейського Союзу, зобов'язанням України в рамках Ради Європи та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Такими, що не суперечать праву Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України було визнано проекти законів № 4641, 4579, 3692, 4737, 3201 та 3228.

Законопроект про внесення змін до Закону України «Про автомобільні дороги» щодо деяких питань безпеки автомобільних доріг № 4641 спрямований на створення безпечних, економічних і комфортних умов руху автомобільними дорогами загального користування.

Метою ще одного із законопроектів, який визнано таким, що не суперечить праву Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України, проектом закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони авторського права та суміжних прав № 4579, є удосконалення нормативного регулювання набуття, розпорядження та охорони прав на об'єкти авторського права і суміжних прав. Законопроектом пропонується врегулювати питання, пов'язані із набуттям, здійсненням і захистом авторського права на службові твори та твори, створені в рамках виконання договорів про створення за замовленням.

Метою законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо авторського права та суміжних прав № 3692 є вдосконалення нормативного регулювання набуття, розпорядження та захисту прав інтелектуальної власності на службові твори, твори, створені за замовленням і твори, створені при виконанні робіт за договором.

Законопроектом про внесення змін до Закону України «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур» щодо

скасування вивізного (експортного) мита на насіння льону, подрібненого або не подрібненого, та рижію № 4737 пропонується внести зміни до Закону «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур», якими скасувати експортне мито на насіння льону та рижію.

Проектом закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо встановлення відповідальності за надання недостовірної інформації про дієтичні харчові продукти, що містять глютен) № 3201 пропонується внести зміни до ст. 1 Закону «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», якими законодавчо визначити поняття «харчові продукти, що мають зменшений вміст глютену (клейковини)» та «харчові продукти, що не містять глютену (клейковини)», встановити необхідність відповідного маркування за наявності його підтвердження відповідно до вимог закону, а також включити до Кримінального Кодексу нову ст. 327-1, якою передбачити відповідальність за надання недостовірної інформації при маркуванні продукції як такої, що не містить глютен.

Законопроект про внесення змін до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (щодо встановлення процедури продовження строку дії документа дозвільного характеру) № 3228 передбачає усунення розбіжностей між двома законами (Водним кодексом України та Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»), що дасть змогу водокористувачам, які є суб'єктами господарювання, реалізовувати на практиці право, надане їм ст. 50 Водного кодексу України (щодо можливості продовжувати строк дії спеціального водокористування шляхом продовження строку дії відповідного документа дозвільного характеру).

До законопроектів № 4629, 3043, 3595 та 3043-1 було висловлено ряд зауважень і пропозицій (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.06*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко у рамках робочої поїздки до Миколаївської області взяв участь в урочистому відкритті виробничо-перевантажувального комплексу американської компанії «Бунге» у Миколаївському морському порту.

Звертаючись до присутніх на відкритті, глава держави підкреслив необхідність збільшення надходження інвестицій в Україну, які зараз «потрібні як повітря». На переконання П. Порошенка, сільське господарство та інфраструктура є одними із перспективних галузей, які потребують «вкладання та розвитку».

Обсяг інвестицій у 280 млн дол. є одним із найбільших в аграрному секторі та найбільшим вкладенням концерну «Бунге» в Європі.

«Відкриття цього комплексу є прикладом твердої віри інвестора в гарне економічне майбутнє України. Це не просто слова – це голосування за Україну грошима: грошима американського інвестора, який створює нові робочі місця, грошима, які збільшують податкові надходження до державного та місцевих бюджетів, грошима, які збільшують закупівельну ціну в українського фермера, валютну виручку України та укріплюють курс національної валюти, і є

найкращою рекламою інвестиційних можливостей та інвестиційної привабливості країни», – сказав П. Порошенко.

Лише за підсумками минулого року компанія сплатила до державного бюджету більше 200 млн грн податків, забезпечила роботою півтори тисячі осіб. Завдяки роботі нового олійно-екстракційного заводу «Бунге Україна» перевантажувальні потужності збільшаться на 1 млн т олії та шроту щорічно, створено 170 нових робочих місць у сучасних, безпечних умовах з середнім рівнем оплати праці вдвічі вище, ніж загалом по області.

«Проекти подібного рівня говорять про довіру міжнародного бізнесу до України, про визнання зусиль української влади, уряду з розбудови нового інвестиційного клімату, створення привабливих умов для ведення бізнесу, результативність реформ, які ми проводимо», – наголосив глава держави.

У цьому контексті важливою перемогою П. Порошенко також назвав підтримку реформи Конституції у частині судочинства та ухвалення Закону про судоустрій та статус суддів, який забезпечує перезавантаження судової гілки влади. «Усе це не залишається непоміченим нашими партнерами, які голосують за Україну грошима, вкладають та інвестують в економіку України», – підкреслив він.

Однак, за словами Президента, незважаючи на позитивні тренди в економіці та в інвестиційному кліматі в Україні, інвестори досі змушені поставати перед перешкодами, наприклад, надзвичайно високими портовими зборами, що роблять українські порти менш конкурентоздатними порівняно з іншими портами басейну Чорного моря. Ще одним проблемним питанням залишається забезпечення доступу до причалів як до об'єктів стратегічної інфраструктури, а також створення умов для передачі їх у користування інвестору. «Упевнений в тому, що найближчим часом ми спільно з урядом вирішимо і ці проблеми», – запевнив глава держави.

Президент запевнив інвесторів, що робитиме все можливе для забезпечення політичної та економічної стабільності в Україні.

П. Порошенко також наголосив на важливості американо-українського партнерства, нагадавши, що нещодавно було підписано кредитну угоду з урядом США на суму один мільярд доларів.

«Найкращі світові рейтингові агентства змінили прогноз України щодо курсової політики з негативного на стабільний, даючи чітке зелене світло інвесторам. Не бійтеся України: у цих важких умовах Україна здатна забезпечити стабільність банківської системи, стабільність курсу гривні, стабільність економічного розвитку. Я думаю, що це є теж дуже гарна оцінка тих реформ, які ми з вами проводимо», – підкреслив Президент.

Глава держави висловив вдячність компанії «Бунге Україна» за спрямування понад мільйона гривень у благодійні організації місцевого та національного рівня, що опікуються воїнами АТО та інвалідами. «Це і є хрестоматійний приклад соціально відповідального бізнесу», – зауважив він.

Президент також ознайомився з виробничими та перевантажними потужностями комплексу та поспілкувався з трудовим колективом Миколаївського морського порту (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*). – 2016. – 15.06).

***

Президент П. Порошенко наголошує на важливості макрофінансової стабілізації в Україні, якої вже вдалося досягти. Він розповів, що вперше після 14 кварталів падіння, у I кварталі 2016 р. Україні вдалося зламати цю тенденцію.

«Ми вперше продемонстрували економічне зростання, що є базовим для зростання соціальної політики уряду», – сказав П. Порошенко під час робочої поїздки до Миколаївської області, де взяв участь в урочистому відкритті виробничо-перевантажувального комплексу американської компанії «Бунге» у Миколаївському морському порту.

Глава держави також звернув увагу на те, що після того, як Росія внаслідок «гібридної війни» закрила свої ринки для українських виробників, частка українського експорту в РФ впала з 32 до 8,5 %. Він навів слова свого радника, відомого польського економіста Л. Бальцеровича: «Будь-яка країна цього б не витримала. Якщо би Польщі чи Німеччині повністю закрити ринок, економіка країни змушена була б стати на коліна».

«А ми витримали. Ми почали освоювати ринок Європейського Союзу після підписання Угоди про асоціацію та поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі з ЄС», – зазначив Президент. Так, за його словами, за останній рік частка ЄС у загальному обсязі товарів і послуг зросла з 34 до 41,5 %. І при загальному падінні експорту українських товарів, обсяги фізичного експорту з України до Євросоюзу збільшуються. «І це лише початок, який говорить, що ми на правильному шляху», – сказав Президент.

При цьому, глава держави наголосив, «щоб цього всього домогтися, треба приборати, просто змитати всі перешкоди – податкові, які деінде як і раніше залишаються символом корупції, митні, де зараз проводяться надзвичайно рішучі заходи для подолання корупції та збільшення прозорості, будь-які адміністративно-бюрократичні та ментальні – усі перешкоди, які заважають бізнесу, стрижуть підприємців, відлякують інвесторів, стримують ініціативність, перешкоджають інвестиціям і створенню нових робочих місць».

Президент України підкреслив: сьогоднішня подія є яскравим підтвердженням збільшення обсягу експорту основних українських продуктів ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 15.06).***

***

Президент П. Порошенко присвоїв Чорноморському державному університету ім. Петра Могили статус національного. Про це глава держави повідомив під час робочої поїздки до Миколаївської області.

«Їдучи до вас, я прийняв рішення Чорноморському державному університету ім. Петра Могили присвоїти статус національного. Це – визнання ваших здобутків, професійного рівня та тієї ролі, яку ви виграєте і на Півдні країни, і в усій державі, і в освітньому, і в патріотичному процесі», – сказав глава держави під час відвідин навчального закладу.

П. Порошенко пояснив, що до такого рішення його спонукала активна громадянська позиція працівників і студентів університету, збереження традицій, міжнародна співпраця, професіоналізм викладачів, висока якість освіти студентів. «Це основні стовпи, на яких тримається тепер уже

Національний університет ім. Петра Могили», – зауважив він.

Президент також додав, що вважає цей навчальний заклад форпостом українства на півдні, адже його керівництво демонструє тверду проукраїнську позицію. «Дякую кожному викладачу за те, що ви такі. Дякую кожному студенту за те, що ви вирішили навчатися саме тут», – сказав Президент, зазначивши, що високо цінує те, «як з українським прапором ідуть у суспільство, з якою силою укріплюють наш суверенітет, територіальну цілісність і незалежність».

Особливу подяку глава держави висловив колективу університету за ряд програм з підтримки воїнів АТО, зокрема у частині збільшення державного замовлення для можливості навчання воїнів, які повернулися з війни. «Вони вже абсолютно інші, вони вже непримиренні. Країна їх потребує – і в державній владі, і в економіці, і в політиці. І школа, яку вони тут пройдуть – дуже добра школа. І вірю, що один із провідних навчальних закладів нашої країни має бути активно залучений до процесів модернізації в країні, які починаються з модернізації освіти та науки. Нині для цього створені всі умови», – сказав П. Порошенко.

Щодо розвитку освітньої галузі країни Президент висловив переконання, що вищі навчальні заклади мають стати дійсно самоврядними та набути широкої автономії у впровадженні освітнього процесу та запевнив у своїй підтримці ініціатив у цьому напрямі. Глава держави також акцентував на необхідності збільшення наукової складової вишів і нагадав, що нині можливості для молодих вчених і дослідників дає нова редакція закону про наукову та науково-технічну діяльність (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 15.06*).

***

Президент України П. Порошенко: За корупційні дії має бути кримінальна та політична відповідальність.

Коментуючи останні події у Миколаєві, Президент П. Порошенко повідомив журналістам, що напередодні ввечері зустрічався з керівником Миколаївської обласної державної адміністрації В. Меріковим, і очільник ОДА подав у відставку. Глава держави також звернувся до Генерального прокурора з вимогою звільнити прокурора Миколаївської області за бездіяльність у частині боротьби з корупцією та до міністра внутрішніх справ і керівника Національної поліції – звільнити голову обласної поліції.

«Корупціонери будуть сидіти у в'язниці. І не лише корупціонери, а й ті, хто або дозволяють, або не реагують на факти корупції. Має бути не лише кримінальна, але й політична відповідальність», – наголосив Президент.

Глава держави підкреслив, що в Миколаєві немає ніякого корупційного скандалу, а є ефективні дії нового Генерального прокурора, який рішуче викриває факти корупції, та Служби безпеки України, на основі оперативних матеріалів якої були затримані корупціонери-високопосадовці.

Водночас, як наголосив П. Порошенко, відкриття американськими партнерами нового інвестиційного комплексу в Миколаєві говорить про віру іноземних інвесторів у рішучість та ефективність дій української влади у подоланні корупції.

«Упевнений, що всі представники обласних і районних державних

адміністрацій з цього зроблять відповідні висновки. Ніяка політична криша чи дах, ніяке членство в партії не мають нікого захистити, якщо є об'єктивні та обгрунтовані підозри у корупційних діях», – резюмував глава держави **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 15.06).**

***

Президент України П. Порошенко взяв участь у роботі науково-практичної конференції «Уроки гібридної війни: воєнні аспекти», яка проходила у Генеральному штабі Збройних сил України.

«Адекватно реагуючи на дії агресора, ми повинні узагальнити вже набутий нами досвід і спрогнозувати подальші дії Російської Федерації щодо нашої держави. Постійно повинен вестися пошук ефективних стратегій захисту від “гібридних загроз”. Мають вивчатися уроки цієї війни, тестуватися та підтверджуватися відповідні концепції протидії, покращуватися національні спроможності та взаємосумісність з НАТО», – сказав глава держави.

За його словами, ще до того, як Україна стане членом НАТО, вона повинна мати натовську армію. «Ми повинні визначити та забезпечити неухильне дотримання єдиних для всіх силових структур правових і технічних вимог до розробки та прийняття на озброєння техніки і майна з урахуванням стандартів армій країн НАТО», – додав він.

П. Порошенко акцентував на тому, що сьогодні війна проти нас розгорнута не лише на Сході країни – вона триває на всіх можливих напрямках. «Це не лише наступ і агресія на наших кордонах. Це ще й активна інформаційна та пропагандистська війна для того, щоб посіяти розбрат, розчарування, пригнічення всередині України, обстрілюючи нашу державу, її керівництво, військо та народ. Ворог намагається перенести зусилля на дестабілізацію внутрішньої ситуації в Україні», – наголосив Президент.

У контексті економічної агресії він нагадав про майже повне закриття експорту українських товарів на російський ринок. «Бажання Москви удушити нас економічно можна виміряти статистично. На початку десятиліття понад 30 % українського експорту йшло на російський ринок, а в I кварталі поточного року – його частка становила 8,5 % з тенденцією до подальшого зниження», – повідомив Президент і додав, що «коли такий ринок невмотивовано закривається, це – глибокий шок для економіки, і удар по добробуту людей, які на той ринок працювали». «Ми не впали на коліна, а вистояли лише завдяки тим можливостям, які дала нам Угода про асоціацію з Європейським Союзом», – наголосив П. Порошенко.

На переконання глави держави, задля врегулювання ситуації недостатньо лише військового, дипломатичного, економічного чи будь-якого іншого окремого підходу. «Розв'язана проти нашої держави гібридна війна вимагає від нас продовжувати застосовувати асиметричне комплексне реагування на загрози. Оборона від гібридної агресії теж має бути гібридною», – зауважив П. Порошенко. У цьому контексті, як наголосив Президент, важливою є жорстка, активна оборона, яка позбавляє сенсу наступальні дії противника, активна дипломатія, спрямована на забезпечення підтримки України, продовження дії міжнародних санкцій проти агресора.

Глава держави звернув увагу на необхідність вивчення можливостей

територіальної оборони держави. «На випадок агресії, питання побудови територіальної оборони, з урахуванням досвіду останніх двох років має бути ретельно опрацьовано», – зазначив Президент. Він також підкреслив необхідність охорони важливих державних об'єктів у глибині нашої території.

«Так само на випадок повномасштабного вторгнення має бути відшліфований план загальної мобілізації та функціонування країни в умовах воєнного стану», – сказав Президент і додав: «Те, що ми зараз не оголошуємо загальної мобілізації, лише викликано тим, що кампанія побудови контрактної армії ефективна».

Глава держави доручив за підсумками роботи скласти проекти рішень і винести їх на засідання РНБО та передати на розгляд уряду. «Захист держави не лише завдання Президента та Генштабу, а й кожного громадянина України», – резюмував Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>)). – 2016. – 14.06).

***

Уряд запрошує швейцарські компанії вести бізнес в Україні, – заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України М. Нефьодов.

Головним завданням уряду України є зменшення регуляторного тиску на бізнес і створення сприятливих умов для залучення інвестицій. Про це повідомив заступник міністра економічного розвитку та торгівлі України М. Нефьодов під час засідання Спільної торгово-промислової палати Швейцарія – СНД (JointChamberofCommerceSwitzerland-CIS, JCC) у Цюріху.

У рамках засідання комісії відбувся круглий стіл «Україна: Бізнес-середовище та сектори можливості для швейцарських компаній». Вступне слово перед початком круглого столу зробив Поважний консул України у Швейцарії Дж. Боллаг. А Г. Шойрер, посол Швейцарії в Україні та Молдові, розповів про актуальну політичну та економічну ситуацію в Україні. Заступник міністра економічного розвитку та торгівлі України М. Нефьодов виступив з презентацією «Україна змінюється: 50 днів нового уряду».

М. Нефьодов зазначив, що вже два місяці поспіль в Україні зафіксовано зростання ВВП, що говорить про початок поступового відновлення економіки. Також вийшла на новий рівень одна з ключових реформ – реформа публічних закупівель. Так, з 1 квітня розпочато повний перехід на електронну систему публічних закупівель ProZorro. А наприкінці травня звершилося офіційне приєднання України до Угоди СОТ про публічні закупівлі GPA, що відкриває величезні можливості для українського бізнесу.

Крім того, стала більш продуктивною взаємодія уряду та Верховної Ради: за останні декілька тижнів парламент ухвалив ряд проектів, важливих для бізнесу, які довгий час перебували поза увагою депутатів. «Реформи в Україні тривають, і по деяким напрямам ми вже досягли помітних успіхів. Наше головне завдання – максимальна дерегуляція та створення комфортних умов для інвесторів. Ми запрошуємо швейцарські компанії вести бізнес в Україні», – підкреслив М. Нефьодов.

З доповіддю в рамках круглого столу виступили також Т. Кутовий, міністр аграрної політики та продовольства України, а також Директор ЄБРР від Швейцарії Х. Кауфманн, представники компаній «Ветропак Гостомель», Nomura international, «Сингента» та ін.

До складу Спільної торгово-промислової палати Швейцарія-СНД (Joint Chamber of Commerce Switzerland-CIS, JCC) входять, серед іншого, представники України, Білорусі, Молдови, Казахстану, Таджикистану, Киргизстану, Туркменістану, Узбекистану, Вірменії, Азербайджану та Грузії.

Головне завдання JCC – сприяння економічним відносинам між Швейцарією та Україною, країнами Середньої Азії та Кавказу. Під егідою палати проводяться міжнародні заходи, які наочно демонструють економічні можливості та дають змогу представникам країн-членів JCC обмінюватися досвідом і налагоджувати партнерські відносини (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 15.06).

***

14 червня віце-прем'єр міністр України П. Розенко у Національному музеї історії України взяв участь у відкритті виставки до 125-ї річниці з дня народження Є. Коновальця – засновника Організації українських націоналістів, одного з визначних борців за незалежність України.

Участь у відкритті виставки також взяли голова Українського інституту національної пам'яті В. В'ятрович, генеральний директор Національного музею історії України – Т. Сосновська, завідувач відділу НМІУ «Музей Української революції 1917–1921 рр.» – О. Кучерук.

На виставці представлені оригінальні особисті речі Є. Коновальця та його посмертна маска, а також інформаційні матеріали, які знайомлять з біографією Є. Коновальця.

«Є. Коновалець – це символ незламності українського духу. У непрості для Української Народної Республіки часи він не опустил руки та продовжував боротися, активно працювати на майбутнє нашої держави. Єдине, що змогло зламати його та його дух – це фізичне знищення НКВСівцями. Як стало відомо, операцією з ліквідації Є. Коновальця у ручному режимі керували безпосередньо Сталін і Петровський», – сказав П. Розенко на відкритті виставки.

П. Розенко зауважив, що Є. Коновалець жив у буремні часи початку ХХ ст., коли Україна проходила шлях революційних подій та трансформацій. На думку віце-прем'єр-міністра, не зовсім коректно пов'язувати ситуацію, в якій опинилася Україна два роки тому, коли розпочалася російська військова агресія, із періодом Української революції 1917–1921 рр. «Дехто порівнює ці дві революції, але, на мою думку, це не зовсім коректно. Тоді українська армія була знекровлена, зруйнована, наслідком чого стала втрата Україною своєї державності та незалежності. Нині нам вдалося зупинити навалу кремлівської орди, яка наступала на Україну. Нам вдалося відбудувати нашу армію. І я переконаний, що справжні перемоги українського війська ще попереду», – наголосив П. Розенко.

Віце-прем'єр-міністр подякував Українському інституту національної пам'яті та Національному музею історії України за організацію виставки. «Завдяки таким заходам ми відкриваємо історію України, вчимося успішним прикладам з нашого минулого та маємо змогу аналізувати помилки, щоб уникати їх у майбутньому», – зазначив П. Розенко (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.06).

***

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г. Зубко: У змаганні між ЖЕКами та ОСББ виграє український споживач.

Напередодні прийняття Закону «Про внесення змін до статті 13 Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку”» чимало експертів аналізували, хто візьме першість у просуванні реформі ЖКГ: ЖЕКи чи ОСББ. Однак у дискусії сучасних «фізиків» і «ліриків» нарешті поставлено крапку. Очевидно, що за будь-яких умов виграє споживач. Так віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г. Зубко прокоментував прийняття Верховною Радою за основу та в цілому відповідного законопроекту.

Він вважає, що згаданий Закон, який активно підтримували та просували у Мінрегіоні, врегулює питання з надання послуг утримання багатоквартирних будинків на час визначення їх управителів.

«Закон забезпечить безперервність процесу управління та обслуговування багатоквартирними будинками, доки мешканці не визначаться з новим управителем. Принципово важливо те, що мешканці отримали право у будь-який момент розірвати договір і обрати більш ефективного управителя. Це – крок до осмисленого, відповідального управління мешканцями власним житлом», – наголосив Г. Зубко (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 14.06).

***

Віце-прем'єр-міністр В. Кириленко та міністр освіти і науки Л. Гриневич узяли участь у засіданні Співки ректорів вищих навчальних закладів України.

Під час зустрічі обговорено шляхи розвитку вищої освіти, реформи вступної кампанії 2016 р., державне замовлення та актуальні проблеми вищих навчальних закладів у різних регіонах країни.

В. Кириленко у вступному слові зазначив, що «одним із результатів нашої зустрічі повинно стати налагодження діалогу, оскільки ухвалений менш ніж два роки тому “Закон про вищу освіту” потребує спільних зусиль для імплементації». «Має бути взаємодія уряду, вищої освіти, громадського середовища та місцевої влади у цьому напрямі», – наголосив він.

Також віце-прем'єр-міністр підкреслив, що реформа вищої освіти має призвести до зростання конкурентоздатності українських вищих навчальних закладів у загальноєвропейському освітньому просторі. Цьому має сприяти інформаційна кампанія, спрямована, насамперед, на українських абітурієнтів, яка буде популяризувати навчання в Україні.

Особливу увагу під час зібрання було присвячено формуванню державного замовлення до вищих навчальних закладів. Міністр освіти та науки Л. Гриневич запевнила присутніх у тому, що скорочення обсягів державного замовлення не буде (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 14.06).

***

15 червня за ініціативи секретаріату Національної комісії України у справах ЮНЕСКО у приміщенні Міністерства закордонних справ України відбулося засідання керівників кафедр ЮНЕСКО в Україні.

У засіданні взяли участь керівники та представники кафедр ЮНЕСКО вищих навчальних закладів з різних міст України, зокрема Києва, Харкова, Одеси, Северодонецька.

Учасники засідання обговорили поточний стан і подальші перспективи функціонування кафедр ЮНЕСКО в Україні, у т. ч. проблемні питання функціонування кафедр і шляхи їхнього вирішення, потенціал зростання кафедр у рамках реалізації Програми «UNITWIN / кафедри ЮНЕСКО» на національному рівні.

Одним із результатів засідання стало створення Координаційної ради Програми «UNITWIN / кафедри ЮНЕСКО» в Україні», головою якої було обрано члена Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, завідуючого кафедрою ЮНЕСКО «Права людини, мир, демократія, толерантність та міжнародне взаєморозуміння» при Національному університеті «Києво-Могилянська академія» Ю. Сватка (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 15.06).

***

Проблему фінансування науки в Україні має бути розв'язано невідкладно – міністр освіти та науки Л. Гриневич.

Міністр освіти та науки Л. Гриневич висловила розуміння проблем, які виникли через нестачу фінансування наукової сфери, та закликала до спільного пошуку системних рішень щодо фінансування української науки. Свою позицію міністр висловила під час зустрічі 15 червня в Будинку уряду з ініціативною групою науковців за участі віце-прем'єр-міністра України з гуманітарних питань В. Кириленка та заступника міністра фінансів України С. Марченка.

«Потрібно зробити відчутні та зрозумілі кроки назустріч науці. Бо сьогодні не можна говорити про стратегічне значення науки, якщо навіть не вистачає коштів на зарплати науковців академій наук. Вимоги наших науковців справедливі та зрозумілі, тому нам потрібно шукати кошти. Нині ми пропонуємо щонайменше провести бюджетне наближення та перекинути кошти із кінця року на літні місяці, а у вересні закласти додаткове фінансування в рамках змін до бюджету за результатами трьох кварталів 2016 р.», – заявила Л. Гриневич.

Безпосередньо на акції науковців, під час спілкування з пресою, Л. Гриневич зазначила, що лише за останні роки фінансування науки скоротилось практично вдвічі і на сьогодні життєво необхідно знайти понад 600 млн грн для до фінансування заборгованості з виплат зарплатні.

Л. Гриневич також наголосила, що МОН сподівається продуктивно використати кошти європейських фондів і тих програм, до яких Україна долучилася недавно.

«Ми ратифікували участь України в програмі Горизонт-2020 і нам важливо, щоб наші вчені навчилися застосовувати ці програми та брати в них участь. Але, хочу ще раз зауважити: щоб наші вчені повноцінно увійшли в ці

програми, їм також необхідно мати належне фінансування і від держави, тому що вони мають входити туди не з голими руками та інтелектуальним потенціалом, а з обладнанням та вже готовими напрацюваннями. Тому я поділяю вимогу науковців, що фінансування науки потрібно збільшити», – заявила Л. Гриневич.

Довідково

Склад ініціативної групи науковців, які брали участь у зустрічі з представниками уряду: голова профспілки НАН А. Широков, перший віце-президент НАН А. Наумовець, директор Інституту біохімії С. Комісаренко, віце-президент НАМН Ю. Кундієв, а також В. Столяров, Л. Деркач, Л. Демиденко, Г. Коротенко, Т. Яницький *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2016. – 15.06).*

***

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України продовжує працювати над гармонізацією українського законодавства в сфері поводження з відходами до стандартів ЄС.

Про це сказала начальник відділу поводження з побутовими відходами Мінрегіону Л. Полтораченко під час навчального семінару у рамках проекту Twinning «Впровадження системи управління відходами електронного та електричного обладнання (WEEE) Україні».

Зі її словами, це допоможе мінімізувати негативний вплив побутових відходів на навколишнє середовище. «Я сподіваюся, що спільними зусиллями з європейськими партнерами ми правильно побудуємо систему з управління відходами електронного та електричного обладнання в Україні», – додала Л. Полтораченко.

У свою чергу, експерт проекту Twinning Е. Верберкмоє ознайомила з роботою організації RECUPEL у Бельгії. «RECUPEL пропонує національне рішення питань, пов'язаних із збором та обробкою відходів електронного та електричного обладнання у Бельгії. Усі рішення відповідають директивам ЄС. Організація поклала початок усій діяльності, пов'язаній з цими відходами», – зазначила Е. Верберкмоє.

Також координатор з питань даних і звітності Клірингової палати Австрії Р. Голубек поділився досвідом з управління відходами в Австрії.

Проект Twinning «Впровадження системи управління відходів електронного та електричного обладнання (WEEE) в Україні» імплементується спільно Міністерством регіонального розвитку, будівництва, житлово-комунального господарства України з Агентством Австрії з питань навколишнього середовища (Umweltbundesamt GmbH), Французьким міжнародним бюро з питань води (Office International del'Eau), Іспанським міжнародним та іберо-американським фондом державного управління та громадської політики (Fundación Internacional y para Iberoaméricade Administración y Políticas Públicas (FIAPP) *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2016. – 14.06).*

***

Міністр соціальної політики А. Рева: Кожна дитина, позбавлена батьківського піклування, повинна мати свою родину.

У Міністерстві соціальної політики представники Світового банку обговорили з міністром А. Ревою та іншими посадовцями відомства нагальні соціальні проблеми – виклики, що потребують підтримки міжнародної фінансової спільноти. Від Світового банку участь у зустрічі взяли керівник практики з питань соціального захисту та праці Е. Мейсон; провідний економіст і керівник програм у справах Білорусі, Молдови та України, регіонів Європи та Центральної Азії Ф. Кхан; старший економіст Н. Умапаті; менеджер з питань макроекономічної та фінансової політики І. Ізворскі; старший спеціаліст з питань соціального захисту К. Петрина; економіст у справах України А. Головач; спеціаліст державного сектору І. Щербина та ін.

Наразі міністр соціальної політики розповів про три проекти, що їх необхідно негайно втілювати в життя.

«Маю великі надії, що реалізація нашого спільного проекту “Модернізація системи соціальної підтримки населення України” буде успішною, а його результати покращать роботу системи надання соціальної допомоги та соціальних послуг для вразливих верств населення, – сказав А. Рева та продовжив: – По-перше, хочу подякувати Світовому банку за підтримку нашої ідеї створення в окремих містах України центрів надання соціальних послуг “Прозорий офіс”, що в подальшому стануть і центрами надання адміністративних послуг. За кошти проекту такі центри будуть облаштовані сучасною технікою, меблями, а спеціалісти пройдуть необхідне навчання. По-друге, для нас також доволі важливою є побудова централізованої інформаційної системи управління соціальною підтримкою. Адже єдина централізована інформаційна платформа об’єднає в одне ціле всю систему соціального захисту та послуг, забезпечить максимально адресне надання всіх видів допомог. Щоб не було такого, коли людина, яка має у власності дві квартири і три машини, отримувала не лише житлову субсидію, але й ряд інших пільг і виплат. І третій напрям роботи, що потребує негайної реалізації, – це розвиток сімейних форм виховання дітей. Адже радянська система сиротинців та інтернатів не витримує жодної критики. Наші сьогоденні пріоритети – кожна дитина повинна мати свою сім’ю, свій дім: чи в прийомній родині, чи в будинку сімейного типу, але діти повинні бути зігріті сімейним теплом».

Керівник практики з питань соціального захисту та праці, голова делегації Світового банку Е. Мейсон підтримав усі пропозиції, озвучені міністром.

«Я ціную відданість справі соціального розвитку України як вашу, так і вашої команди, – сказав пан Е. Мейсон, звертаючись до міністра соціальної політики. – Усі зазначені Вами пріоритети системи соціального розвитку та фінансові потреби для цього, це й наше бачення співробітництва та допомоги Україні. То ж, вочевидь, наша співпраця буде продуктивною».

Крім зазначених соціально необхідних ініціатив, фінансової підтримки яких потребує Україна, сторони також обговорили можливість надання допомоги Світовому банку у фінансуванні, кредитуванні будівництва та придбання житла для внутрішньо переміщених осіб. Проблема обговорювалася на прикладі викладачів Донецького національного університету, що переїхали у Вінницю. Адже для них питання житла стало справжньою проблемою. Зі свого

боку, делегація Світового банку зголосилась опрацювати можливість надання подібної допомоги (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 14.06).

***

Міністр соціальної політики А. Рева: До реформування системи заробітної плати в Україні залучатимемо експертів Міжнародної організації праці.

Україна підвищуватиме ефективність своєї співпраці з МОП. На цьому наголосив міністр соціальної політики А. Рева, коментуючи результати участі української делегації у 105-ій сесії вищого керівного форуму Міжнародної організації праці – Міжнародної конференції праці, яка нещодавно завершила свою роботу в Женеві.

Як відомо, у рамках роботи сесії українська делегація зустрілася із генеральним директором Міжнародної організації праці Г. Райдером, міністрами соціальної політики Франції, Німеччини, Канади, Республіки Кіпр, Литви, представником Держдепартаменту США С. Фокс та представниками України в МОП, зокрема, керівником нашої групи О. Єгоровим.

«Суть діяльності нашої галузі полягає в тому, що коли ми щось робимо в соціальній політиці, то повинні відразу прораховувати ризики й результати. Проводити багаторівневу експертизу», – зазначив міністр соціальної політики А. Рева.

На його думку, показовим моментом тісної співпраці з МОП є, скажімо, приклад Республіки Кіпр: «У них у певний період часу були протиріччя із МВФ. Тоді кіпрські урядовці звернулися до МОП, аби та зробила оцінку пропозицій, на котрих наполягав МВФ. Організація дала свої висновки, і вони не співпадали із зауваженнями МВФ. Останній пішов на поступки. Тому що сперечатися з МОП і казати, що це дасть позитивний ефект, коли той має протилежну точку зору, м'яко кажучи, достатньо складно».

Міністр підкреслив, що після спілкування з фахівцями МОП стало зрозуміло: необхідно підвищувати ефективність співпраці нашої країни з цією організацією. Потрібно залучати її до процесів перемовин з іншими закордонними структурами. «Тим більше, якщо вони нам серйозно можуть допомогти – як у розробці законопроектів, так і в оцінці результатів їх фінансового супроводу. І вже зараз працюємо над цим. Наприклад, керівник групи від України в МОП О. Єгоров сприяє в залученні іноземних експертів до розробки реформування системи заробітної плати», – зазначив А. Рева (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 16.06).

***

Держприкордонслужба інформує щодо організації пропуску громадян України на територію Республіки Білорусь для сезонного збору дикоросів.

Адміністрація Державної прикордонної служби України розпочала активний діалог з білоруськими колегами з питань організації сезонного пропуску громадян України для збору дикоросів на території білоруського заповідника «Ольманські болота».

1 липня 2015 р. Законом Верховної Ради України ратифіковано Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Білорусь про порядок перетину українсько-білоруського державного кордону жителями

Рокитнівського району Рівненської області України та Столинського району Брестської області Республіки Білорусь, підписану 23 січня 2013 р. в м. Гомель.

За повідомленням Міністерства закордонних справ Республіки Білорусь (нота від 12.08.2015 № 11-10/17654), білоруська сторона минулого року в односторонньому порядку відмовилась від участі у вищезазначеній угоді.

Разом з тим за результатами зустрічі керівників прикордонних відомств України та Республіки Білорусь від 4 травня 2015 р., яка відбулась у м. Київ, Сторони дійшли згоди, що з набранням чинності 18 червня 2013 р. Договору між Україною та Республікою Білорусь про державний кордон керівники прикордонних відомств отримали повноваження на прийняття рішення щодо здійснення пропуску громадян країн поза пунктами пропуску через державний кордон під час святкових і поминальних днів, днів добросусідства, для проведення сезонних робіт тощо.

Зазначені повноваження також підтверджені Угодою між Кабінетом Міністрів України та урядом Республіки Білорусь про діяльність прикордонних уповноважених від 4 травня 2015., яка набрала чинності 15 квітня 2016 р.

З метою реалізації домовленостей керівників прикордонних відомств України та Республіки Білорусь, на запит Адміністрації Державної прикордонної служби України 3 червня 2015 р. Державний прикордонний комітет Республіки Білорусь надав згоду на організацію пропуску місцевих жителів через українсько-білоруський державний кордон для збору дикоросів у період з 1 липня по 15 листопада 2016 р.

Інформуємо, що відповідно до Указу Президента Республіки Білорусь від 21.07.2015 № 337 «Про питання відвідування заповідника» головою Столинського районного виконавчого комітету Брестської області Білорусі прийнято рішення про щорічну сплату коштів іноземними громадянами за відвідування території заповідника «Ольманські болота».

Зокрема, у 2015 р. сплата становила близько 1,5 тис. грн та у 2016 р. становитиме близько 2,5 тис. грн з кожної особи без вікових обмежень.

Відповідно до інформації начальника Пінського прикордонного загону Республіки Білорусь, при перетині державного кордону громадяни України, окрім паспорта та пропуску в прикордонну смугу, повинні пред'явити співробітникам прикордонного відомства квитанцію про сплату державного мита за відвідування заповідника (сплата коштів здійснюється громадянами України на території Республіки Білорусь). У разі відсутності зазначеної квитанції громадяни не будуть пропускатись на територію Республіки Білорусь.

Звертаємо вашу увагу, що перетинати кордон і збирати чорницю, журавлину та гриби на території Поліського лісгоспу Республіки Білорусь можуть місцеві жителі 10 прикордонних населених пунктів Рокитнівського району Рівненської області в трьох тимчасових місцях пропуску «Познань», «Дроздинь» і «Березове» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.06.*)

ПОЛІТИКА

Ключова тема гуманітарної підгрупи у Мінську – звільнення незаконно утримуваних. Про це за підсумками зустрічі написала у Facebook представник України у гуманітарній підгрупі тристоронньої контактної групи І. Геращенко.

«Гуманітарна підгрупа, де українську сторону представляє і В. Медведчук, продовжує роботу, спрямовану на звільнення заручників: як тих, кого утримують у російських тюрмах, так і в ОРДЛО. За дорученням Президента, після успішної операції по звільненню українців Ю. Солошенка та Г. Афанасьєва, шукаємо всі можливі політико-дипломатичні та правові механізми задля звільнення Сенцова, Кольченка, Карп'юка, Клиха, Чирнія, інших», – написала І. Геращенко.

Представник України також повідомила, що вчора поспілкувалася з родичами деяких політв'язнів, що залишаються в РФ і до яких не допускають консулів.

«Україна докладася всіх зусиль для того, аби найближчим часом дипломати зустрілися з політв'язнями – Президент дав усі відповідні доручення МЗС вимагати допуску. Особливої уваги українська сторона на гуманітарній підгрупі приділила звільненню важкохворих українців в ОРДЛО», – наголосила І. Геращенко (*УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.06*).

***

Україна пропонує створити зону особливої безпеки поблизу КППВ. Про це за підсумками зустрічі написала у Facebook представник України у гуманітарній підгрупі тристоронньої контактної групи І. Геращенко.

«Україна вимагає припинити обстріли, дотримуватися режиму тиші, створити зону особливої безпеки поблизу КППВ. Це неприпустимо – зростання обстрілів, кількості загиблих і поранених. Без режиму тиші неможливо просуватися у вирішенні всіх інших питань», – написала І. Геращенко (*УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.06*).

***

Депутат фракції «Батьківщина» І. Луценко закликає створити міжвідомчу комісію для боротьби з незаконними забудовами, зокрема в столиці.

«Ми бачимо зараз реванш незаконних забудов (у Києві). Усі забудови, які були при Януковичі, зараз продовжуються», – заявив він.

«Ми, звісно, на рівні парламенту, намагаємося цьому опиратися. Міжфракційне об'єднання “За Київ” провело два тижні тому засідання, запросили всіх причетних до теми незаконних забудов чиновників центральної влади, київської влади – і вдалося досягнути певних результатів», – зазначив він.

Він наголосив, що проблема комплексна: «тітушки, продажна поліція, прокуратура, міністерства, інспекції – всі вони відповідальні за одну й ту ж проблему, її треба комплексно вирішувати».

«Зрозуміло, що пан Кличко сам по собі цю проблему не вирішить. Тому ми вимагаємо створити такий орган», – сказав депутат.

«У наступному році нам потрібно все ж таки цю владу переобирати. У Києва немає ні стратегії розвитку адекватної, ні генерального плану (забудови), котрий включає прилегли до Києва території на рівні агломерації, немає нового статуту», – сказав він.

«Ці всі завдання саботують як ті, кого обрали, так і ті чиновники, яких призначила київська та центральна влади», – додав парламентар.

І. Луценко закликав центральну владу втручатися у ситуацію, а киян – готуватися до виборів (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб Г. Тука виступає проти проведення виборів на Донбасі.

«Прикро про це розповідати, але велика кількість людей, які безпосередньо приймали участь в організації “референдумів”, в агітації ДНР/ЛНР – вони ще досі не покарані. На жаль, доволі частими є випадки коли досі продовжують займати свої посади як у державних установах, так і в системі освіти, охорони здоров’я, тому я буду супротивником проведення виборів до тих пір, поки суспільство не позбавилось цієї сепаратистської зарази», – сказав він (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Заступник голови Центральної виборчої комісії А. Магера підтвердив, що відмовився проходити тест на детекторі брехні в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

«Це було зроблено в силу... чотирьох причин. Перша причина, це право процесуальної особи погодитися або відмовитися. Друга причина полягає в науковому підході до використання подібних поліграфів, оскільки навіть серед учених немає єдиної позиції з цього питання», – розповів А. Магера. «Третя позиція полягає в тому, що цей самий поліграф, за висновками багатьох фахівців, дає похибки і похибки навіть дуже значні. А потрапляти в число 10–12 % або 15 % я нікому не раджу і сам не збираюся», – заявив він.

Щодо четвертої причини А. Магера сказав: «Я ще перед допитом заявив, що моя цінність як свідка вкрай низька, якщо не нульова. Тому спробу запросити мене на подібний допит я розглядаю просто як знущання над членом комісії, який у 2012 р. мав зовсім інше бачення підходів, ніж Партія регіонів».

Раніше повідомлялося, що в справі про «чорну бухгалтерію» ПР був допитаний глава Центрвиборчкому М. Охендовський та його заступники А. Магера та Ж. Усенко-Чорна.

Керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Н. Холодницький зазначив, що двоє з трьох представників ЦВК відмовилися від перевірки на детекторі брехні (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2016. – 15.06).

***

На съезде общественного движения «Украинский выбор» 15 июня принято решение о его переименовании, сообщает пресс-служба организации. Отныне движение будет называться «Всеукраинское общественное движение “Украинский выбор – Право народа”».

Кроме того, делегаты, учитывая предложения активистов и участников движения в регионах, приняли решение об изменении состава исполкома, а также новую редакцию устава организации. Председателем движения остался В. Медведчук (*Корреспондент.net (www.korrespondent.net)*). – 2016. – 15.06).

***

Обмен пленными между Российской Федерацией и Украиной никак не связан с минскими договоренностями, это была так называемая «гуманитарная акция». Такими словами прокомментировал обмен Ю. Солошенко и Г. Афанасьева пресс-секретарь президента РФ В. Путина Д. Песков.

«В данном случае это абсолютно гуманитарный обмен, который не имеет отношения к реализации минских договоренностей. Я бы в данном случае какую-либо связь с минскими договоренностями исключил, потому что в них, даже если их не очень внимательно прочесть, говорится совсем о других категориях граждан», – заявил он.

По словам Д. Пескова, судьба будущих обменов пленными полностью зависит от решений В. Путина. Он добавил, что процедуры переговоров насчет обмена ведутся со спецпредставителем Президента Украины по гуманитарным вопросам в трехсторонней контактной группе В. Медведчуком.

«Контакты, безусловно, осуществляются, весьма активно работают представители Украины по гуманитарным вопросам, В. Медведчук, поэтому переговоры идут по различным кандидатурам», – отметил Д. Песков (*Слово и Дело (http://ru.slovoidilo.ua)*). – 2016. – 15.06).

***

Російські адвокати М. Фейгін і М. Полозов, які захищали Н. Савченко, заявили, що мають намір приєднатися до боротьби за звільнення заарештованих кримських татар.

Про це на своїй сторінці у Facebook написав М. Фейгін.

«У найближчі місяці я маю намір приступити до роботи у справах кримських татар, положення яких жахливо. Чекайте новин. Одночасно, з початком ряду нових кейсів у Криму, разом з М. Полозовим ми дамо старт міжнародній публічній кампанії #SaveCrimea», – написав М. Фейгін (*depo.ua (http://www.depo.ua)*). – 2016. – 15.06).

***

Для тех парламентариев, которые протянут закон о выборах на Донбассе, это станет политической смертью. Об этом рассказал политолог В. Дымов, анализируя информацию о том, что в Минске состоится встреча помощника президента РФ В. Суркова и замглавы АП К. Елисеева.

«Учитывая, что кроме В. Суркова и К. Елисеева, присутствовать будут Ф. Олланд и А. Меркель, однозначно первоочередным вопросом будет модальность выборов на Донбассе. Тем более, что накануне прозвучала позиция Белого дома о том, что ситуация должна быть решена еще при каденции Б. Обамы», – рассказывает политолог.

Как отметил эксперт, нужно понимать, что еще на встрече В. Нуланд с В. Сурковым в Калининграде были заложены основы и обнародованы тезисы переговоров.

Обратная сторона этой ситуации, как добавил эксперт, – обстрелы на Донбассе, и заявление В. Путина о том, что мира не будет, пока не будут решены политические вопросы. «Вся эскалация на Донбассе спровоцирована именно таким шантажом, что характерно для его поведения», – считает В. Дымов.

По его убеждению, для тех парламентариев, которые проголосуют за такие законопроект о выборах, это станет политической смертью.

«Если у кого-то есть предположение, что из-за работы Кабмина В. Гройсмана могут состояться внеочередные выборы, раскол коалиции, то лакмусовой бумажкой для этого станет как раз вопрос выборов на Донбассе», – считает эксперт (*Слово и Дело* (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Украинские политики комментируют решения Венецианской комиссии в Украине так, как им выгодно, иногда искажая информацию. Такое мнение выразил политический эксперт В. Небоженко.

«Нельзя забывать о том, что Венецианская комиссия и ее члены – это разные вещи. Бывает, что заявление ее члена подают, как решение коллегиальное и официальное, но это не всегда так. В то же время мы помним о том, что украинские представители в Венецианской комиссии находятся в тесной связи с Администрацией Президента Украины, и поэтому зависят от нее. Иногда мы не замечаем, как умело подобными вещами манипулируют», – заявил он.

Также эксперт подчеркивает, что любой партийный диктат явление отрицательное.

«Необходимо искать золотую середину и дать возможность партиям делать кадровые замены, но в то же время, не устанавливая диктатуру. Руководство партии несет ответственность за свой список, поэтому должно иметь право на него влиять», – резюмировал политолог (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Инициатива по отставке министра юстиции Украины П. Петренко связана с желанием Президента П. Порошенко заставить Народный фронт (НФ) голосовать за децентрализацию и новый состав Центральной избирательной комиссии (ЦИК). Такое мнение выразил директор Украинского института анализа и менеджмента политики Р. Бортник.

«Не исключено, что инициатива по отставке П. Петренко связана с позицией Народного фронта о том, что они не готовы голосовать за децентрализацию и новых членов ЦИК. Возможно, это элемент шантажа,

потому что это ближайшее окружение А. Яценюка», – отметил эксперт.

По его словам, министр юстиции Украины П. Петренко является ближайшим соратником экс-премьера А. Яценюка, поэтому глава государства оказывает давление на действующего чиновника, чтобы заставить изменить позицию фактического руководителя фракции «Народный фронт».

При этом Р. Бортник подчеркнул, что П. Петренко уже два года находится в кресле министра юстиции, однако результаты его работы оказались провальными.

В то же время, как пояснил политолог, смещение П. Петренко с должности повлечет за собой нарушение баланса в договоренностях между БПП и НФ тем самым разрушит и без того хрупкую коалицию.

Напомним, в парламенте зарегистрировано постановление об увольнении П. Петренко с должности министра юстиции Украины (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Прекращение огня на Донбассе повысит шансы Украины на получение безвизового режима с Евросоюзом осенью, считает эксперт-международник Украинского института анализа и менеджмента политики В. Воля.

«Важен вопрос полного прекращения огня на Донбассе, перевод минского процесса из военной стадии в политическую фазу, хотя бы “одной ногой”. Такие шаги увеличат шансы Украины в получении безвизового режима с ЕС», – сказал он.

При этом эксперт отметил, что европейцев тревожит и проблема нелегальной украинской миграции.

Напомним, Европейский комитет представителей стран ЕС снова перенес рассмотрение решения о предоставлении безвизового режима для Украины, Турции, Грузии и Косово. Сообщается, что следующая встреча представителей в комитете состоится в сентябре (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Ужесточение регламента не поможет обуздать Верховную Раду, поскольку депутаты уже готовятся к досрочным парламентским выборам. Такое мнение выразил эксперт-международник Украинского института анализа и менеджмента политики В. Воля.

«Политический кризис приближен к парламенту. Все делают уже предвыборные заявления. Уже никто, кроме большинства, не держится за этот парламент», – отметил политолог.

По его словам, Оппозиционный блок, «Відродження», «Батьківщина», «Самопоміч», Радикальная партия Олега Ляшко и даже «Воля народа» заинтересованы в проведении досрочных парламентских выборов, поскольку намерены улучшить свою представленность в парламенте.

Как отметил В. Воля, эти фракции объединяются против коалиции и раскачивают ситуацию (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 15.06).

***

Тема повышения тарифов на коммунальные услуги может блокировать работу нынешнего парламента еще до ближайшей осени, считает эксперт-международник Украинского института анализа и менеджмента политики В. Воля.

«Тема повышенных тарифов просто-напросто подорвет ситуацию. Ю. Тимошенко и О. Ляшко отыгрывают эту ситуацию уже долгое время, но сейчас, когда появятся первые платежки за горячую воду, это станет первым сигналом для раскачивания ситуации, в том числе за роспуск Верховной Рады», – отметил политолог.

По его словам, тему тарифов уже активно эксплуатируют в своей противокоалиционной риторике Оппозиционный блок, «Відродження», «Батьківщина», «Самопоміч», Радикальная партия Олега Ляшко, частично «Воля народа».

«Ю. Тимошенко прямо говорит: распустить парламент, О. Ляшко то же самое. Они ничего не теряют», – добавил эксперт.

При этом В. Воля подчеркнул, что в проведении досрочных парламентских выборов не заинтересованы только Блок Петра Порошенко и «Народный Фронт», которого, вероятно, вообще не будет в следующем составе Верховной Рады (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2016. – 15.06).

***

«Мусорную» катастрофу во Львове могут использовать против А. Садового, считает политолог А. Демьянчук.

«Не исключено, что все, что происходит во Львове, направлено против мэра. Там открыт доступ и любой может разыграть такой сценарий. Тем более, что в стране война и есть много сил, которые хотели бы дестабилизировать ситуацию еще больше. Хотя, безусловно, А. Садовый – такой же политик, как и остальные, кто хочет удержаться в должности, и он будет делать для этого все возможное», – рассуждает политолог.

Как отметил эксперт, вряд ли сейчас найдутся серьезные силы, которые смогут отправить А. Садового в отставку, но ситуация еще далека от решения.

Также, по мнению политолога, на риторике «Самопомічі» это никак не скажется и уступок с их стороны, – например, на голосованиях, – не будет.

«Самопоміч» уже достаточно потеряла в рейтинге и больше им терять нечего. Сейчас их действия больше похожи на стук дверью на прощание, чем на последовательные поступки», – резюмировал А. Демьянчук (*Слово и Дело* (<http://ru.slovoidilo.ua>). – 2016. – 15.06).

ЕКОНОМІКА

Национальный банк 14 июня 2016 г. признал Классикбанк неплатежеспособным. Причина – непрозрачная структура собственности. Об этом говорится на сайте НБУ.

Регулятор признал банк проблемным в декабре 2015 г. в связи с

непрозрачной структурой собственности. 1 апреля 2016 г. банк сообщил НБУ, что лица, указанные в структуре собственности, – номинальные держатели в пользу С. Думчева.

С. Думчев не предоставил регулятору необходимых документов для согласования приобретения существенного участия в банке. Собственник и банк также не смогли реализовать альтернативное решение этого вопроса в течение 180 дней. Потому НБУ признал банк неплатежеспособным.

По данным Нацбанка, 65 физических лиц разместили свои вклады в банке. Нагрузка на ФГВФЛ не превысит 258,000 грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/06/15/20605308>)). – 2016. – 15.06).

***

Ситуация в банковской сфере Украины остается довольно тяжелой. Несмотря на то что банки смогли улучшить свою ситуацию с ликвидностью в целом, она распределена неравномерно по рынку. Об этом рассказал управляющий партнер ЮФ «Правовест» Г. Сегида.

«В основном ликвидность сконцентрирована в госбанках и крупных банках с иностранной собственностью, акционеры которых смогли выделить крупные суммы на докапитализацию. По меньшим банкам возможности их собственников ограничены, и именно несвоевременное поступление денег от акционеров в банки стало причиной последних громких банкротств», – говорит эксперт.

Еще по нескольким банкам остается проблема с раскрытием структуры собственности, но они все мелкие, добавил он. «Если брать проблему комплексно – банки остаются убыточными и их нужно докапитализировать. Для поддержания ликвидности банки уже давно вынуждены привлекать депозиты под высокие проценты – в среднем 18–20 % в гривне. В то же время возможности для кредитования очень ограничены – большое количество крупных предприятий сами испытывают проблемы и не могут рассчитаться даже со старыми долгами, а в кредитовании малого и среднего бизнеса и населения банки видят очень высокие риски. Плюс высокие процентные ставки, которые, естественно, никак не стимулируют украинцев брать кредиты в большом объеме», – подчеркнул управляющий партнер «Правовеста».

По его словам, возникает эффект так называемых «процентных ножниц» – банки должны платить высокие проценты по депозитам, но не могут достаточно зарабатывать на кредитовании с такими ставками. «Дополнительно продолжает тянуться шлейф старых долгов – даже официально, по методологии НБУ, около четверти кредитов не обслуживаются. По оценкам экспертов, реальный уровень “плохих” кредитов сегодня достигает около 40–50 %, – говорит Г. Сегида. – Кроме сложной экономической ситуации, из-за которой многие заемщики объективно не могут обслуживать долги, положение усугубляется корпоративными заемщиками, имеющими возможность платить по кредитам, но не делающими этого. Более того, на рынке распространена практика, когда заемщики противозаконно выводят залоговую собственность из-под обеспечения по кредиту. В судах уже находятся такие дела на десятки миллиардов гривен, когда банк лишился и кредита, и залога. Все это должны покрывать акционеры банков», – подчеркнул эксперт.

При оценке последних банкротств банков можно увидеть, что «легли»

банки с частным украинским капиталом, то есть бизнесменов, которые работают в условиях длительного кризиса в стране и им тяжело находить деньги на поддержку своих предприятий.

Таким образом, такая тенденция будет продолжаться вместе с дальнейшим сокращением числа работающих банков. Часть банков будет ликвидирована по собственной инициативе (владельцам так сделать проще, чем вливать в них деньги и не зарабатывать на этом), некоторые банки могут объединиться между собой, некоторые будут выведены НБУ из-за падения ликвидности или непрозрачной структуры собственности. К концу 2016 г., с высокой долей вероятности, на рынке останется меньше 100 банков, и при отсутствии резкого экономического подъема их количество продолжит снижаться и в 2017 г.» (*Экономические известия* (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/123-rochemu-v-bankovskoj-sfere-ukrainy-slozhilas-tyazhelaya-situaciya-mnenie)). – 2016. – 14.06).

***

По данным Фонда гарантирования вкладов физических лиц, за пять первых месяцев этого года неплатежеспособные банки перечислили фонду 3,77 млрд грн. Регулярные сборы принесли фонду 1,64 млрд грн за этот период.

Общая сумма средств фонда по состоянию на 1 июня 2016 г. достигла 10,7 млрд грн. Из них 5,74 млрд грн – инвестиции в ОВГЗ.

По состоянию на 1 июня в ФГВФЛ входят 109 банков (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/06/15/20605155>)). – 2016. – 15.06).

***

Акционеры АО «Регион-Банк» на внеочередном собрании увеличили уставной капитал финучреждения на 55 млн грн. Об этом говорится в сообщении банка.

Регион-Банк докапитализировали за счет дополнительного размещения 978 836 простых именных акций. Номинальная стоимость каждой акции – 56,50 грн. Общая стоимость акций – 55,3 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/06/14/20558628>)). – 2016. – 14.06).

***

Национальная комиссия по регулированию рынков финансовых услуг установила требования к минимальному размеру собственного капитала финучреждений, предоставляющих финансовые услуги. Об этом говорится в сообщении регулятора.

«Финучреждения должны иметь собственный капитал в размере не менее 3 млн грн – для финкомпаний, планирующих предоставлять один вид финансовых услуг и 5 млн грн – для финкомпаний, планирующих предоставлять два и более видов финансовых услуг», – отмечается в сообщении.

Нацкомфинуслуг подчеркивает, что финкомпании должны будут соблюдать такие требования по капиталу на протяжении всего времени нахождения в госреестре финучреждений.

При нарушении требований по капиталу регулятор будет требовать от финкомпаний устранить нарушение на протяжении 15 рабочих дней (*Delo.UA*

(<http://delo.ua/finance/nackomfinuslug-ustanovila-minimalnyj-razmer-kapitala-dlja-finkom-318440>). – 2016. – 13.06).

***

Активы финансовых компаний Украины в январе – марте 2016 г. увеличились на 15,7 % (10,492 млрд грн) по сравнению с тем же периодом 2015 г. – до 77,492 млрд грн, сообщается на сайте Национальной комиссии по регулированию рынка финансовых услуг (Нацкомфинуслуг).

По данным регулятора, количество финкомпаний в Государственном реестре финансовых учреждений к концу I квартала возросло на 33,6 % (на 153) – до 609.

Собственный капитал финкомпаний за I квартал года увеличился на 51,6 % – до 22,029 млрд грн.

Согласно сообщению, по состоянию на 31 марта финкомпании увеличили объем предоставления финансовых услуг на 83,3 % к аналогичной дате 2015 г. – до 23,72 млрд грн. При этом наибольший рост продемонстрировали операции по предоставлению поручительств (в 503 раза, до 151 млн грн), по предоставлению гарантий (в 19,4 раза, до 91,3 млн грн), по привлечению финансовых активов юрилиц с обязательством последующего их возврата (в 6,7 раза, до 480,6 млн грн), по переводу денежных средств (в 3,6 раза, до 14,866 млрд грн). В то же время наибольшее сокращение наблюдалось в предоставлении финансовых кредитов за счет собственных средств (на 70,9 %, до 747,7 млн грн) и в операциях по обмену валют (на 67,6 %, до 38,7 млн грн).

По информации Нацкомфинуслуг, на 31 марта на ее учете числилось 267 юрилиц-лизингодателей (на одну компанию больше), в Госреестре финучреждений зарегистрированы 372 финкомпании, предоставляющие услуги финансового лизинга (на 73 %, или на 157 компаний больше). Финкомпании и юрилица, предоставляющие финуслуги, в течение первого квартала заключили 1,058 тыс. договоров финансового лизинга (в 2,6 раза больше) на общую сумму 1,521 млрд грн (на 45,6 % больше). Стоимость объектов лизинга составила 1,197 млрд грн.

Как сообщает Нацкомфинуслуг, около 99 % всех услуг финансового лизинга предоставили юрилица-субъекты хозяйствования, не являющиеся финучреждениями. При этом крупнейшими потребителями были компании транспортной отрасли, сельского хозяйства, добывающей промышленности, строительства и сферы услуг. Основными объектами выступали транспортные средства, техника, машины и оборудование для сельского хозяйства, строительное оборудование и техника.

Количество ломбардов в Госреестре финучреждений не изменилось и составило 478, тогда как общие объемы кредитования на рынке ломбардных услуг возросли. Так, сумма предоставленных кредитов под залог возросла на 20,5 % – до 3,689 млрд грн, сумма погашенных финансовых кредитов – на 24,5 %, до 3,478 млрд грн, в том числе за счет имущества, предоставленного под залог, погашено 322,8 млн грн (на 73,1 % больше).

Средневзвешенная годовая процентная ставка по финансовым кредитам ломбардов составила 179 % (в I квартале 2015 г. – 168,1 %).

Структура предоставленных кредитов по видам залога в целом не изменилась: кредиты под залог изделий из драгоценных металлов и камней

составили 80,6 % от общего количества, бытовой техники – 19,1 %, автомобилей – 0,1 %.

По оценке регулятора, ломбарды остаются одним из наиболее консервативных и стабильных финансовых институтов для физлиц, ориентируясь на выдачу мелких краткосрочных кредитов. Средний размер кредитов под залог за I квартал составил 1,32 тыс. грн (рост – 18,2 %).

Объем активов ломбардов за первые три месяца года возрос на 32 % – до 2,529 млрд грн, собственный капитал – на 12,8 %, до 1,128 млрд грн. Резервный капитал к концу указанного периода увеличился в 2,1 раза – до 40,8 млн грн, уставный – на 28,6 %, до 1,051 млрд грн.

Как отмечает Нацкомфинуслуг, на первую тройку ломбардов приходится 37,3 % от общего объема предоставленных кредитов и 29,6 % от общих активов, на топ-100 – 96,6 % кредитов и 94,6 % активов (*УкрРудПром* (http://www.ukrrudprom.ua/news/Aktivi_finkompaniy_Ukraini_v_pervom_kvartale_virosli.html). – 2016. – 13.06).

***

Приказ Минэкономразвития № 729 от 21 апреля, которым утвержден предельный уровень регуляторной нормы дохода на регуляторную базу активов в сфере передачи электроэнергии местными электрическими сетями и в сфере поставок по регулируемому тарифу на уровне 19,11 %, вступил в силу. Об этом говорится в сообщении Национальной комиссии госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ).

«Регуляторная норма дохода на регуляторную базу активов на уровне 19,11 % позволит привлечь дополнительные инвестиции, что, в свою очередь, предоставит стимулы субъектам хозяйствования, которые осуществляют деятельность в соответствующих сферах, для эффективной работы и предоставления качественных услуг потребителям, а также увеличения инвестиционной привлекательности энергопоставляющих компаний для потенциальных инвесторов», – отмечают в НКРЭКУ (*УкрРудПром* (http://www.ukrrudprom.ua/news/Predelnaya_norma_dohodnosti_dlya_oblenergo_povishena_na_30.html). – 2016. – 14.06).

***

В энергосистеме Украины в ночное время суток наблюдается значительный избыток электроэнергии. Это может стать базой для серьезного снижения ночного тарифа для сельского населения. Об этом заявил вице-премьер-министр Украины Г. Зубко.

По мнению Г. Зубко, такой шаг позволит сельскому населению отказаться от газа.

«Мы еще не начинали рассматривать вопрос альтернативных источников энергии, которые позволили бы вообще отказаться от газа. Мы понимаем, что резко перейти на негазовые котлы в сельской, например, местности трудно. Сделать это можно либо путем установки негазовых котлов, либо электроотопления. Чтобы перейти на электроотопление, необходимо пересмотреть подход к ночному тарифу – для сельского населения он должен быть очень низким. Это вполне возможно, так как ночью мы имеем значительный избыток электроэнергии», – отметил Г. Зубко (*Экономические*

известия (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/347-zubko-rasskazal-komu-mogut-snizit-tarif-na-elektroenergiyu). – 2016. – 14.06).

***

На українському ринку ціни не втрималися після передвеликоднього підвищення й «пішли вниз», втративши за травень у середньому 4 %.

Травневий ціновий індекс ФАО показав чотирьохвідсоткове зростання цін на свинину.

Головним драйвером зростання були європейські ціни, які неухильно підвищувалися із середини квітня на тлі здорожчання кормів і жвавого попиту з боку азійських країн. За перший тиждень червня, згідно з моніторингом Європейської комісії, зростання навіть прискорилося.

Водночас на українському ринку ціни не втрималися після передвеликоднього підвищення й «пішли вниз», втративши за травень у середньому 4 %. Попит був украй недостатнім, враховуючи те, що нереалізовані запаси свинини на переробних підприємствах станом на 1 травня були в 1,5 раза більшими, ніж торік.

Кормовий індекс, складений із цін на основні фуражних зернових і олійних шротів, підвищився в травні на 4 %, тому не дивно, що прибутковість виробництва свинини істотно знизилася. Згідно з розрахунками робочої групи ФАО/EBRD, індекс прибутковості, який показує відношення ціни свинини до ціни кормів, упав протягом травня більше ніж на 8 % і опинився на найнижчому рівні за останні три роки.

Сподівання на довгоочікуване зростання цін на свинину пов'язано виключно з її експортом, оскільки внутрішній попит не в змозі зняти надлишок пропозиції на ринку. Обсяг виробництва за п'ять місяців цього року дорівнює відповідному обсягу минулого року, тоді як внутрішнє споживання, згідно з попередніми розрахунками, виявилось навіть трошки нижчим.

Експорт з початку року становив лише 1 тис. т проти 11 тис. т у січні – травні 2015 р. Тобто на ринку залишилося «зайвих» мінімум 10 тис. т свинини порівняно з минулим роком. Цей обсяг розподілений по всьому ланцюжку – від переробки до роздрібної торгівлі і є фактором потужного тиску на ціни.

Разом з тим зростання світових цін та їхнє зниження в Україні стимулює експорт, і контракти на декілька тисяч тонн протягом наступних двох-трьох місяців могли б стабілізувати цінову ситуацію на внутрішньому ринку. Якщо ж цього не буде, то виробництво змушене буде скорочуватися (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/cini-na-ukrainsku-svininu-znizilis-na-4-fao>). – 2016. – 13.06).

***

Індекс споживчих цін на товари й послуги в Україні з початку року зріс на 5,2 %. Найбільше він зріс у Львівській області – на 6,8 %, інформує Держстатистики.

Зокрема, загальний індекс цін на алкогольні напої й тютюнові вироби з початку року зріс на 4,2 %. Найбільше зростання зафіксовано в Харківській та Хмельницькій областях – на 6,5 % в обох регіонах. На Херсонщині відзначають спад у розмірі 0,7 %.

Крім того, на 1,1 % зріс індекс цін на продукти харчування та

безалкогольні напої. Найбільший відсоток зростання відзначають на Одещині – 2,1 % (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/z-pocatku-roku-produkti-harcuvanna-v-ukraini-podorozcali-na-11>)). – 2016. – 14.06).

***

Недвижимість була и является одним из лучших объектов для инвестирования. Прогнозы стабилизации экономики Украины дают надежду, что этот вид инвестирования станет еще более выгодным. Такое мнение высказал эксперт по вопросам недвижимости О. Берестовый.

«Вложение в недвижимость это всегда было одной из надежных инвестиций», – отметил эксперт.

Он отметил, что вложение в недвижимость сейчас особенно становится выгодным в гривневом выражении. «Но если мы говорим о гривне, то тут неважно какой будет курс доллара, сейчас экономика и ВВП поднимаются, соответственно в этом году ожидается 0,2 % прироста – это уже результат, а на следующие годы это будет +1–2 % ВВП прироста в год. Поэтому соответственно будет укрепляться и нацвалюта, то это будет очень выгодно», – отметил эксперт.

О. Берестовый добавил, что такие инвестиции были выгодны всегда, особенно в условиях нестабильной банковской системы. В то же время он отметил, что в таких условиях к покупке жилья следует подходить рассудительно (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/ru/news/1579164-ekspert-perspektivi-ukriplennya-ekonomiki-roblyat-investuvannya-u-nerukhomist-sche-bilsh-vigidnim>)). – 2016. – 14.06).

***

У січні – травні 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва порівняно з відповідним періодом 2015 р. скоротилися на 1,3 %. Про це повідомляє Держстатистики.

Скорочення обсягів сільськогосподарського виробництва за звітний період 2016 р. спостерігалось в таких регіонах: Донецька – 5,9 %, Запорізька – 1,5 %, Закарпатська – 2,5 %, Івано-Франківська – 7 %, Київська – 5,6 %, Луганська – 17,5 %, Миколаївська – 2,4 %, Одеська – 4,9 %, Рівненська – 1,4 %, Сумська – 0,7 %, Тернопільська – 2,1 %, Херсонська – 14 %, Хмельницька – 8,3 %, Чернівецька – 0,9 %.

Водночас за п'ять місяців 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва зросли у Вінницькій області – на 5,6 %, Волинській – 0,2 %, Дніпропетровській – 1,7 %, Житомирській – 1,7 %, Кіровоградській – 2,1 %, Львівській – 0,6 %, Полтавській – 1,2 %, Харківській – 4,4 %, Черкаській – 2,3 %, Чернігівській – 0,9 %.

За даними відомства, у січні – травні 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва зменшилися на 1,7 % порівняно із січнем – квітнем 2016 р. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1578857-obsyagi-silskogospodarskogo-virobnitstva-za-5-misyatsiv-skorotilisya-na-1-3>)). – 2016. – 13.06).

***

Україна в січні – травні 2016 р. експортувала 12,4 тис. т меду на 25,1 млн дол. Про це повідомляє Державна фіскальна служба України.

Найбільшою країною-імпортером українського меду протягом звітного періоду стала Німеччина – 10,9 млн дол., що становить 43,2 % від загального обсягу. На другому місці США – 5,4 млн дол., що становить 21,7 %, на третьому – Польща – на 3,6 млн, що становить 14,3 % від загального обсягу.

Водночас за звітний період імпорт меду становив лише 223 т.

Так, протягом п'яти місяців цього року Україна експортувала мед із Чехії – 122 т, Польщі – 51 т, Іспанії – 48 т (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1578763-ukrayina-za-5-misyatsiv-eksportovala-12-4-tis-tonn-medu-derzhstatistiki>). – 2016. – 13.06*).

***

Україна в січні – травні 2016 р. експортувала сигарет, сигар і цигарок на 102 млн 983 тис. дол. Про це повідомляє Державна фіскальна служба України.

Найбільшою країною-імпортером сигарет протягом звітного періоду стала Японія – 25,5 млн дол., що становить 24,75 % від загального обсягу. На другому місці Грузія – 19,2 млн дол., що становить 18,74 %, на третьому – Республіка Молдова – на 18,4 млн, що становить 17,84 % від загального обсягу.

Водночас за звітний період імпорт сигарет становив 32 млн 666 тис. дол.

Так, протягом п'яти місяців цього року Україна імпортувала сигарети з Казахстану – на майже 7 млн дол., Німеччини – на 6,7 млн дол., Польщі – на 5,4 млн дол.

Нагадаємо, Україна у 2015 р. експортувала сигарет на 278 млн 605 тис. дол. (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1579018-ukrayina-za-5-misyatsiv-eksportovala-sigaret-na-mayzhe-103-mln-dol>). – 2016. – 14.06*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Товарообіг між Україною та Південною Кореєю становив у 2015 р. близько 651 млн дол. Про це на Міжнародному форумі «Економічна співпраця Корея – Україна» сказав перший віце-прем'єр України С. Кубів.

Форум був організований Посольством Республіки Корея в Україні, Інститутом ім. Горшеніна та Ernst&Young. «Товарообіг між нашими країнами залишається істотним і становить понад 651 млн дол. у 2015 р. У тому числі експорт – понад 395 млн дол. Позитивне сальдо становить майже 10 млн дол. Таким чином, Республіка Корея займає четверте місце за обсягами товарообігу серед країн азіатського та тихоокеанського регіону, а тому є важливим і пріоритетним для України партнером», – заявив С. Кубів.

Станом на кінець 2015 р. Корея інвестувала в економіку України понад 160 млн дол. «Ми партнери, а не конкуренти, тому сьогодні ми зустрілися на

форумі, щоб реалізувати своє бачення й перевести його в практичну площину», – підкреслив політик (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/tovaroobigmiz-ukrainou-i-koreeu-sklav-651-mln-dolariv>)). – 2016. – 14.06).

***

ОПЕК считает, что глобальный рынок нефти будет сбалансированным во второй половине этого года. Спрос растёт, а поставки стран, не входящих в ОПЕК, уменьшаются. Об этом сообщает Bloomberg.

«Улучшение глобальных экономических условий должно привести к более сбалансированному рынку нефти к концу года. Избыток нефти, скорее всего, сократится в ближайшие кварталы», – говорится в ежемесячном отчете ОПЕК.

Прогноз спроса на нефть организация не изменила – 94,18 млн баррелей в день в этом году. Поставки нефти стран, не входящих в ОПЕК, в 2016 г. сократятся на 0,74 млн баррелей в день – до 56,40 млрд (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/06/13/20516661>)). – 2016. – 13.06).